

Macintosh

1999. DECEMBER • ÁRA: 249 FT

ALMALAP

FELHASZNÁLÓK Magazinja

Mennék, de meg kell
oldanom a cég PC-jén
a Y2K problémát

Vettem egy új játék-
proggit! Átugrotok az
ünnepek alatt?

Mac: ☺☹️🍏
PC: 🐛🕒🕒🕒🕒

AZ ÖN APPLE® PARTNERE

BÁRMILYEN MAC-JE VAN, MI **MACGYORSÍTJUK!**

➤ **MAXPOWR™ G3**
POWERMAC 7300/7500/7600/8500/8600/9500/9600 GÉPEKHEZ
220, 250, 300, 333, 366 ÉS 400MHZ G3 PROCESSZORRAL

➤ **MAXPOWR™ G3-G3**
POWERMAC G3 GÉPEKHEZ
333, 366 ÉS 400MHZ G3 PROCESSZORRAL

➤ **MAXPOWR™ G3 PDS**
POWERMAC 6100/7100/8100 GÉPEKHEZ
210 ÉS 240MHZ G3 PROCESSZORRAL

➤ **IDRIVE FLOPPY, IHUB**
IMAC-HEZ

Árak, akciók, ingyenes adok-veszek rovat és használt processzorkártya böngészde: www.maxys.hu vagy **436-7360**

Maxys

Hivatalos NewerTechnology és iMicro disztributor

Hivatalos Apple és Xerox viszonteladó

Elköltöztünk! Új címünk: 1036 Budapest, Bécsi út 61. I. emelet
Telefon: 436-7360. Fax: 436-7369. E-mail: info@maxys.hu

Váltson G4-re – költségből!

Power Macintosh G4 350, 400 és 450 MHz-es konfigurációk nettó 499 000 Ft-tól. iMac 299 900 Ft + áfa! iBook 489 000 Ft + áfa!

Decemberben minden gép 2 év garanciával!

Tartós bérlet:
teljes költségelszámolás,
gyors és rugalmas ügyintézés.

A feltüntetett árak a mindenkori minimális törzsvásárlói kedvezményenmell csökkenített végfelhasználói árak, melyek a raktárkészlet erejéig érvényesek!

StarKing
Óbuda

StarKing Óbuda Kft. Apple Center
1036 Budapest, Bécsi út 77-79. Tel.: 436-1111 • Fax: 436-1119
Internet: www.starkingnet.hu • E-mail: posta@starkingnet.hu

Próbálja ki az új gépeket bemutatótermünkben!

(Részletek a Web-en, a www.starkingnet.hu címen.)

StarKing Óbuda Apple Center : 436-1111

Tartalom

AppleNews

Kótya-Uetye

AZ APPLE TOVÁBBFEJLESZTETTE A G4 CSALÁDOT

Az Apple bejelentette, hogy a Power Mac G4 termékcsalád a továbbiakban egy új, továbbfejlesztett ATi Rage 128 Pro videovezérlőt tartalmaz majd, mely akár 40 %-os teljesítmény-növekedést is jelenthet a háromdimenziós grafikai alkalmazások, valamint a játékprogramok számára, továbbá digitális csatlakozóval (DVI) rendelkezik az Apple Cinema Display, és az új Apple Studio Display DVI számára. Mindezekon túl, mostantól a legkisebb, 350 MHz-es modellek is a nagyobb teljesítményű, AGP-buszos alaplappal lesznek építve, DVD-ROM meghajtót tartalmaznak, és lehetőséget biztosítanak AirPort vezeték nélküli hálózatokhoz történő csatlakozásra. Az új modellek 1999 december 6.-tól már rendelkezhetők.

„Az új Power Mac G4 termékcsalád így minden konfigurációban nagyobb grafikai teljesítményt, és jobb csatlakoztatási lehetőségeket biztosít” – mondta **Phil Schiller**, az Apple nemzetközi termékmenedzser-tétt felelős alelnöke.

Az új Power Mac G4 modellek mellé az Apple bejelentette a 15"-os Apple Studio Display teljesen digitális változatát is, mely alternatívát kínál a korábban bemutatott 22"-os Apple Cinema Display mellé. A most bemutatott új Power Mac G4 modellekhez digitális kapun keresztül csatlakoztatható Apple Studio Display DVI borotvaéles, torzításmentes képet ad, maximális felbontása 1,024*768 képpont, 16,7 millió színárnyalat megjelenítése mellett.

Azon felhasználók számára, akik korábban vásároltak Power Mac G4 számítógépet AGP-buszos ATi Rage 128 kártyával, az Apple egy frissítő-csomagot kínál majd, melynek segítségével kihasználhatják az új ATi Rage 128 Pro lapka képességeit.

AZ iBOOK A LEGKELENDŐBB MOBILGÉP AZ ÁLLAMOKBAN

Az Apple bejelentette, hogy a PC Data nemrégiben közzétett piackutatása szerint a kökény színű iBook a leginkább kelendő mobil számítógép az Amerikai Egyesült Államok fogyasztói körében. A teljesítés a PC Data webhelyén olvasható. A jelentésből az is kiténik, hogy az iBook és PowerBook G3 értékesítési adatokat összegezve az Apple a mobil számítógépek piacának 11%-át birtokolta Októberben.

„Jól érezhető az iBook sikere a fogyasztók körében,” – mondta **Stephen Baker**, a PC Data vezető elemzője és a Hardver-kutatók igazgatója. „Az iBook lendülete igen nagy marad a karácsonyi szezon közeledtével is.”

„Az iBook az első mobil számítógép, ami kifejezetten az oktatási és a fogyasztói piacok igényeinek figyelembe vételével lett tervezve,” – mondta **Steve Jobs**, az Apple ideiglenes elnök-igazgatója. „A vásárlók visszajelzései fantasztikusak voltak, és nagyon keményen kell dolgoznunk, hogy az igényeket ki tudjuk elégíteni.”

**KELLEMES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET
ÉS
BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK!**

Kalandra és Macintoshra fel!

TARTALOM:

JÓ KÍVÁNSÁG	01
APPLEWORKS 6.0	02
WEBNÉZŐ	05
A MOTOROLA ALTIVEC...	06
A SZÍN SZÍNE	08
A GRAPHI BEVÁSÁROLT	09
KÉPEK FELÉLÉNKÍTÉSE	10
TOAST 4 DELUXE	10
APPLE NEWS	11
ÉPÍTSÜNK VÁROST!	11
HOGYAN TEREMTHETÜNK...	12
TARTS KI A KITARTÁSÉRT!	15
ELŐRE A MÚLTBA!	16
ESZES GÖRBÉK	20

SZERKESZTŐK: Abonyi Péter, Csábi János, Ferenczy Gábor, Sütő Lajos

ALMALÁNY: Blasits Ildikó
Telefon: 06-309-779-003

SZERKESZTŐSÉG: 1136 Budapest, Hollán Ernő u. 49.
Telefon és fax: 339-9623, 350-6078
E-mail: almalap@mail.datanet.hu

KIADÓ: Kereskedelmi Értesítő Kiadó Kft.
1136 Budapest, Hollán Ernő u. 49.
Telefon és fax: 339-9623, 350-6078

FELELŐS KIADÓ: Dobosy Anikó
Telefon: 06-309-591-715

CÍMLAP: Csapatmunka

FÉLDESIGN: ReMac Computer Kft.
Janiga Livia, Ujvári Szilvia

ELSŐ OLVASÓ: Bak Mónika

NYOMDA: Recent Kft.

Köszönjük az Apple Vezérképviselet támogatását!
HU-ISSN 1218-0319

Az Almalap bármely részének elektronikus feldolgozásával, másolásával és a lap terjesztésével kapcsolatos minden jog fenntartva.

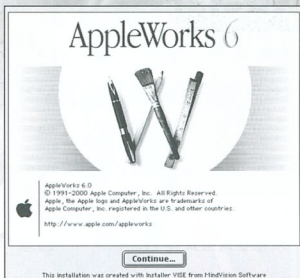
Software Hardware Alkalmazás Apróság

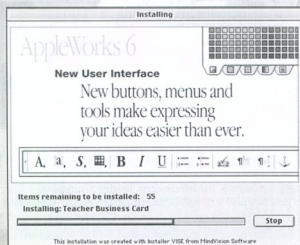
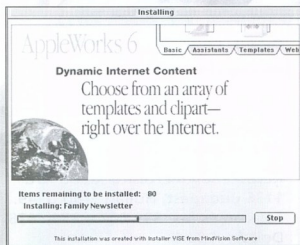
AppleWorks 6.0

Toast 4 Deluxe

Hogyan teremthetünk ...

Van egy szoftver, amelyet fejlesztése alatt az Apple teljes titokban tartott, ezért csak nagyon kevés előjogokkal rendelkező ember nyert betekintést a beharangozott Apple irodacsomag bővítésébe, ame-

AppleWorks 6.0

lyet most már AppleWorks-ként (AW) mindenki ismer.

Míg az AW 5.0 nagyon nagy csatlós volt – csak kevés fejlesztést tartalmazott és néhány jellemvonást a ClarisWorks 5.0-ból – az AW 6.0 az egyik legjobban várt darabja az Apple szoftvereknek, különösen mióta az év elején elkezdtek pletykák keringeni róla. Az egyik legnépszerűbb pletyka a weben az volt, hogy az AW 6.0 a sokkal jobban kedvelt ClarisEmail-er alkalmazást fogja visszahozni. De ez a pletyka hamisnak bizonyult. A dolgok mostani állása szerint egyfelől a ClarisEmail-er sokkal többre kerülne az Apple-nek támogatási szempontból, mint amennyi profitot a szoftver hozna. Másfelől valószínűleg további problémák merülnének fel amiatt, hogy az Apple ügyfélgepiet az AW-szel szállítják és hogy az Apple megegyezett a Microsofttal, miszerint a továbbiakban az Outlook Express lesz az alap értelmezett Email kliens az összes jelenleg szállítás alatt lévő Macintosh rendszeren.

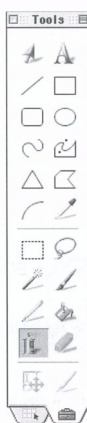
Ennek ellenére jelenleg az AW6.0, melynek kódneve „RainMaker” teljesen felülmúlta a jelenlegi AW csomagot. Az alkalmazás, tulajdonképpen észrevehetetlen, divatosan öltöztetett, egyszerű kezelőfelületű fix eszköztárakkal és Mac OS 9 stílusú platina színű lebegő palettákkal. De még korai lenne arról beszélni, hogy a „RainMaker”-t a stílus miatt, az egyszerű kezelhetősége miatt, vagy pedig azért fogják használni, mert ez az Apple első olyan ügyfélalkalmazása, mely teljes Carbon-kompatibilitással debütált.

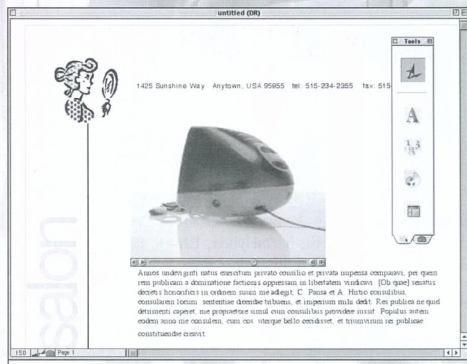
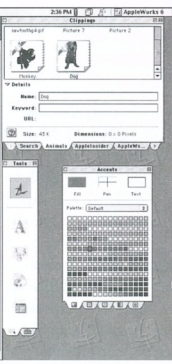
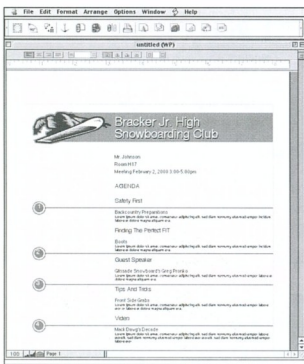
Ez igaz is, a „RainMaker” AW 6) Mac OS X alatt fog futni és képes lesz az egész rendszer összes előnyét kihasználni, mint pl.: a védett memória és a többfeladatosság. Ez ugyanakkor azt is jelenti, hogy az AW kódjainak nagy százalékát megváltoztatták és teljesen átirták annak

érdekében, hogy az alkalmazás elérje a Carbon-szabványt. A „RainMaker” öt fő palettából vagy lebegő ablakból áll, amelyek a hat al-alkalmazás kulcsát képezik, melyeket az AW alkalmaz. Ezek a következők: „Starting Points” paletta, a teljesen új „Clippings” paletta, a sokat fejlesztett és áttevett „Links” paletta, a divatos és dinamikus alkalmazás eszköztár és a dokkolható „Tools” paletta. Ha nem is az összes, de majdnem mindegyik „RainMaker” paletta tartalmazza az alapul szolgáló rögzített kezelőfelületet lehetővé téve a felhasználó számára, hogy több alkalmazás között válthasson egy azonos lebegő palettán.

A clippings paletta

A „Starting Point” paletta a legtöbb egyszerű feladatnál hasznos indító gulyként működik és ez az első dolog, ami feljön egy alkalmazás elindulásakor, vagy amikor nincs szerkesztéshez megnyitott dokumentum. Ez a paletta 5 szabványos fület tartalmaz: Basic – új dokumentum elindításához, amely a „RainMaker” hat különböző al-alkalmazásának bármelyike lehet úgy mint Word Processing, Drawing, Assistants, amely egy oktatócsomag, amely lépésről lépésre mutatja be az átlagos dokumentumok létrehozását, mint pl.: névjegykártya vagy bizonyítvány; Recent Items – könyvjelző változatok a leggyakrabban szerkesztett fájlokhoz; Templates – egy lista, előre elkészített tervekben és vázlatokban; és a web – egy élő Internet aktív fül, mely lehetővé teszi a hírekhez, tippekhez és további sémákhoz való direkt hozzáférést közvetlenül a csomagból. (Ez a jellemző még nem volt teljesen kifejlesztve, mivel ez egy Béta 4 változat). A felhasználók szabadon hozhatnak létre és nevezhetnek el további füleket saját tervezésű felhasználásukra. Érdemes megjegyezni, hogy nagyon jól sikerült, hogy az összes alkalmazás új le-

begő palettái valós időben rajzolódnak át, félig átlátszó stílusban jelenve meg, ahogy egyik helyről a másikra rakjuk őket. A hatás Greg Landweber népszerű shareware alkalmazására emlékeztet, a Power Windows-ra.

Presentation Editing Screen

A Clippings paletta AW az egyik legerősebb kiegészítésnek bizonyult, amely lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy

ne csak gyűjtsék és rendezzék a képeiket a 'vidd és radd le' módszerrel, hanem keresseni is tudjanak köztük fájlnev vagy kulcsszó alapján. Ebben az esetben is igaz, hogy a felhasználók létrehozhatnak és elnevezhetnek saját füleket fájljaik kategorizálására. De a mókának itt még nincs vége. A Clippings paletta raktáránt is működik hangok és filmklippek részére, ezzel már utalva a következő mondanivalónkra: a

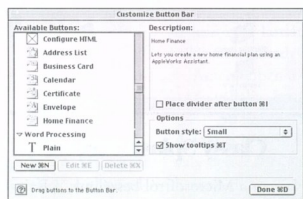
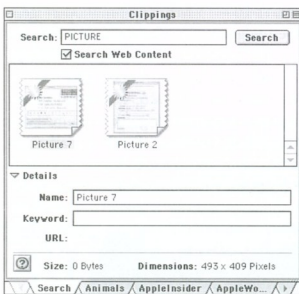
mentumokhoz és az "Internet" közvetlen összeköttetés az Internethez és a webes integrációkhoz. A felhasználók létrehozhatnak mappákat és almappákat minden táblán belül annak érdekében, hogy a könyvjelzőket rendezhessék.

Links Tools Accents

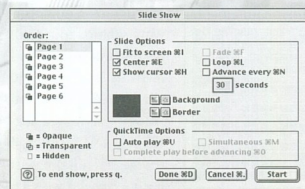
A RainMaker új eszköztára áthelyezhető a képernyőn mintegy lebegő paletta vagy rögzíthető a képernyő tetején. Az eszköztár teljesen dinamikus a klikkelhető alkotórészei mindig az elől lévő dokumentum típusnak megfelelően változnak. A RainMaker magában foglalja a kézi vezérlés lehetőségét is, hogy a felhasználóknak lehetőségük legyen teste szabni az eszköztárat, gombok hozzáadásával.

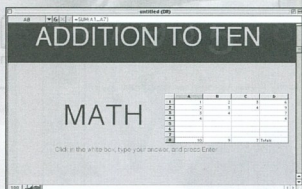
Az új Tools paletta széléinél a képernyőhöz rögzíthető vagy áthelyezhető bárhová mintegy lebegő ablak. A Tools paletta szépsége, hogy lehetővé teszi az 'egyklikkes' integrációt a RainMaker al-alkalmazásai között.

A paletta két különböző fülből áll: a „Frames” és a „Tool box” táblákból. A Frames tábláról a felhasználók szöveget,

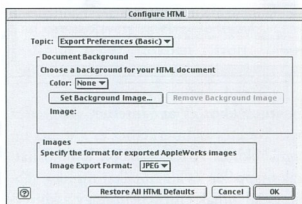

RainMaker, a QT média tökéletes integrálás területén teljes támogatással büszkélkedhet. A felhasználók a film és hangfájlokat a FINDER-ből) átrahajthatják bármilyen RainMaker által felajánlott dokumentumba, legyen az Word Processing, Spreadsheet vagy Drawing. Napjainkban, amikor az Internet korát éljük az AW mérnökei finomításokat eszközöltek és áttervezték a RainMaker Links palettáját, jó néhány tulajdonság hozzáadásával. A paletta most 3 fülből áll: "Anchor" összekötés azokkal a területekkel, ahova a dokumentum kapcsolatok mennek, "Document" kapcsolat egyéb AW doku-

tablázatot, képet vagy képernyőt választhatnak és áthelyezhetik bármelyiket, bármilyen RainMaker által felajánlott doku-

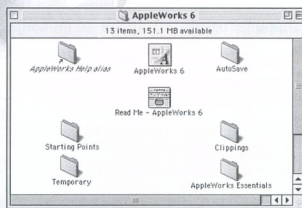
mentumtípusba, pl.: a felhasználók könnyen valós táblázatot szerkethetnek be Word Processing vagy Database dokumentumokba, vagy létrehozhatnak kereteket közvetlenül a Spreadsheet vagy Painting dokumentumokban. Most már tényleg nincs szükség üres kereteket és táblákat létrehozni a dokumentumon belül. A Toolbox fölé váltva a Tools palettán a felhasználók megtalálják az összes szövegszerkesztő, vonalrajzoló, festő és táblaszerkesztő eszközt, amire csak szükségük van, hogy közvetlenül olyan meglévő dokumentumon dolgozhassanak, amely többféle típusú részt tartalmaz. A dinamikus eszköztár képes a jelenleg kiválasztott kerethez alkalmazkodni.

Táblázatkeret szerkesztése közvetlenül

Mialatt az AW alapítvány számos újításáról beszélünk, nem említettünk meg egy jó pár lényeges változást. Ahogy azt már a legtöbb AW rajongó tudja, az alkalmazás tag y o m á n y o s a n

Word Processing, Drawing, Painting, Database, Spreadsheet és a ritkán használt Communications alkalmazásokkal együtt szállítják. Annak érdekében, hogy az ügyfelek erőfeszítéseikért nagyobb értékhez jussanak, az AW próbál megfelelni a Microsoft ajánlatai színvonalának, ezért kihagyta a csomagból az ideje múlt Communication alkalmazást, és helyette az Apple márkájú új Prezentációk alkalmazást telepítette.

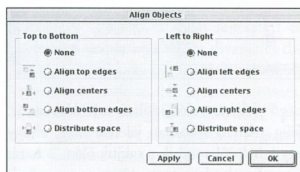
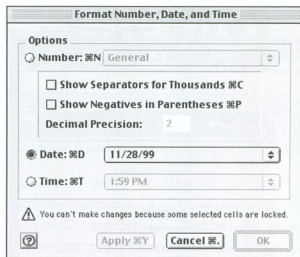
Bár a Prezentációk alkalmazás nem olyan jól felszerelt mint amit a Microsoft Officeban találunk Mac-hez, (Microsoft PowerPoint), ahhoz elég, hogy az átlag felhasználó igényeit kielégítse, sőt talán még többet. A felhasználók táblázatokat, hangokat, képeket, grafikonokat és egyéb dolgokat adhatnak hozzá prezentációjukhoz. Mivel ez a riport íródott, az AW prezentációs eszközei még nem voltak készen és hozzáférhetőségi gondok is felmerültek a RainMaker utolsó Béta verziójánál.

Classy Splash Screen

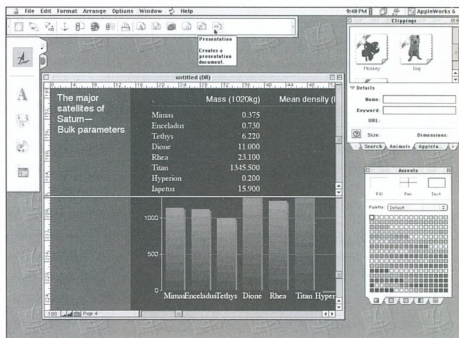
Ha már a Microsoftról beszélünk, a Rain-

Maker kölcsönvett egy klasszikus Microsoft jellemzőt a Microsoft Office 98-ból: az Office First Run-ból stílusosan AW First Run-t alkotva. Ez a hasznos alkalmazás, mely tartalmazza az összes létfontosságú AW rendszerfájl feltelepítő-dik a merevlemezre. Amikor a felhasználó először telepíti a gépet vagy valami ismeretlen esemény történik az AW telepítéskor, az alkalmazás automatikusan el-

indítja az AW First Run-t és megjavítja magát. Jelenlegi állapotában azonban a RainMaker szabványos Apple Installer-t használ a kezdeti telepítéshez.

Mikorra ezt a riportot olvassa, a RainMaker már a Béta 5 fejlesztési szakaszban lesz, és 10 – 15 MB RAM működési igényel dolgozik. Az alkalmazás a 2000. évben lesz levetéve, elkészülte január elejére, debütálása San Francisco-ban, a Macworld-ben várható. A következő pár napban tudósítani fogunk a RainMaker Mac OS X Developer Preview 2 alatti futásáról, és magáról a Developer Preview 2-ről, úgyhogy maradjanak ránk hangolva.

Webnéző
Előre a múltba!
Esztétikus görbék

Webnéző

Mostanáig a legtöbb, amit egy webtervező tehetett a betűképek meghatározásáért, az volt, hogy felsorolt egy karakterkészlet sorozatot abban a sorrendben, amelyben megjeleníteni szeretné azokat. Ennek természetesen van egy fő hátránya. Nincs rá garancia, hogy a felhasználók ezek közül bármelyik betűképet installálni fogják. Ennek megoldására a tervezők gyakran alakítanak át betűtípust képekre, jellemzően az Adobe Photoshop-ban, hogy pontosan azt kapják, amit szeretnének. Az átalakított betűtípus nem módosítja a megjelenítést böngészőről-böngészőre, de extra szoftvert, illetve további költségeket és műveleteket igényel. Sok tervező szeretné, hogy képes legyen karakterkészleteket beágyazni weboldalába. Ez szerkeszthető és tárgymutatóval ellátható szövegeket, egyszerű aktualizálást, éles megjelenítést, és jobb teljesítményt biztosítana.

Két karakterkészlet-beágyazási szabvány vetelkedett egymással kb. két évvel ezelőtt. A Microsoft és az Adobe az OpenType-ot támogatja, amely a PostScript és TrueType karakterkészletek széleskörű evolúciója egy új beágyazási, átalakítási, és megjelenítési módszer felé a nyomtatásban, az elektronikus dokumentumokban és online. A Netscape a Bitstream-mel működik együtt a TrueDoc támogatásában.

Mindkét formátum lehetővé teszi, hogy a TrueType és Type 1 PostScript karakterkészletek új formátumokba legyenek csomagolva, amelyekre a böngészők letölthetnek és használhatnak átalakításra a képernyőn. Ezidáig az OpenType for the Web csak az Internet Explorer 4.0 és újabb változataival kompatibilis, amíg a TrueDoc működik a Netscape Navigator 4.0 és újabb változataival, valamint az IE 4.0 for Windows-zal is.

Y2K SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ A MICROSOFTNÁL

Nem vállal garanciát a Microsoft a kétezredik évi nyilatkozataért – derült ki a Microsoft Magyarország december 7-i sajtótájékoztatóján. A kiadott ismertető szerint, a Microsoft „kizár minden szavatosságot vagy garanciát, legyen az akár kifejezett, vagy hallgatólagos, ideértve piacképességre és az adott célokra való megfelelésére vonatkozó elvárásokat is.” A Microsoft Magyarországi kétezredik évvel megbízott képviselője elmondta, hogy a Microsoft világszerte 4000 termékét tesztelte, amelyeknek 98%-a kétezredik év megfelelően mondható. A Microsoft Magyarországi kétezredik évvel megbízott képviselője elmondta, hogy a Microsoft világszerte 4000 termékét tesztelte, amelyeknek 98%-a kétezredik év megfelelően mondható. A Microsoft Magyarországi kétezredik évvel megbízott képviselője elmondta, hogy a Microsoft világszerte 4000 termékét tesztelte, amelyeknek 98%-a kétezredik év megfelelően mondható. A Microsoft Magyarországi kétezredik évvel megbízott képviselője elmondta, hogy a Microsoft világszerte 4000 termékét tesztelte, amelyeknek 98%-a kétezredik év megfelelően mondható.

MEGJÚLT AZ APPLE POWER MAC G4

Az megújult Power Mac G4, amit már hetekkel ezelőtt bemutattak az Apple, most megérkezett a boltokba is. Még a nagy bevásárlóroham előtt sikerült az Apple-nek kiszállítania az új G4-eket. Az újítások a gépeknél főleg az alaplap és a grafikus kártya

Az utóbbi hónapokban mindkét tábor kibocsátott eszközöket a beágyazott karakterkészlet-formátumok létrehozásának megkönnyítésére. A Microsoft kiadta a csak Windows Web Embedding Fonts Tool (WEFT) 2.0 ingyenes változatát. A Bitstream kiadta a WebFont Wizard for Windows-t kb. 200 dolláros (kb. 50000 forint) áron. A HexMac a TrueDoc beágyazási szoftvert is kínálja Windows-hoz és Mac-hoz.

Mind ezek a segédprogramok lehetővé teszik fájlok, vagy fájl sorozatok létrehozását, amelyek teljes karakterkészletekkel, vagy csak karakter részhalmazokkal rendelkeznek. A WEFT képes elemezni egy website-ot és létrehozni egy pontos részhalmazt egy oldal, vagy az egész site számára. A WebFont Wizard részére meg kell határozniuk, mely karakterek legyenek egy részhalmazban.

Az OpenType együttműködik a CSS-szel, amely szabvány biztosítja a tervezőknek oldalspecifikus és átfogó stílusok beállítását a szöveg megjelenítéshez. A TrueDoc, amelyet a Netscape Navigator következő kiadása támogat, szintén kompatibilis lesz a CSS-szel. Ha különösen ügysek vagyunk, akkor még a jelenlegi 4.0 böngészőkkel is beilleszthetünk kódokat a TrueDoc és OpenType karakterkészletekhez ugyanabba a weboldalba, és megjeleníthetünk egy karakterkészletet platformtól és böngészőtől függetlenül. Ez viszont gyakran egy kis JavaScript-et igényel. Az új karakterkészlet, beágyazási eszközök és a beágyazott karakterkészletekkel rendelkező CSS növekvő támogatottsága valódi eredményeket ad a valódi betűtípusokra a weben, még akkor is, ha ez kis HTML kézi-kódolást igényel.

Glenn Fleishman
ADOBE MAGAZINE

fejlesztésére korlátozódtak. Az OS 9-cel szállított gépek ára nem változott, maradt 1599 – 3499 dollár között.

Amennyiben a vásárló online rendel meg a számítógépet, úgy a cég vállalja, hogy hét napon belül leszállítja azokat. **(ZDNet)**

50 SZÁZALÉKOS NÖVEKEDÉS AZ E-KERESKEDELEMBEN

A Media Metrix piac kutató és tanácsadó cég felmérése szerint tavalyi december óta ötven százalékos volumennövekedést könyvelhetnek el az e-kereskedelemben résztvevők. A mérések szerint december ötödikéig az elektronikus kereskedelem másfélszerezése tört a tavalyi és decemberéhez képest. A leglátogatottabb kereskedelmi oldal az Amazon.com, 6.1 millió vásárlóval, utána következnek az eBay, az eToys, a Toysrus.com és a Buy.com.

SZABADÁ VÁLT A JAVA

A Sun bejelentette, hogy a továbbiakban nem kér jogdíjat azoktól, akik a standard verziójú Java technológiát használni akarják.

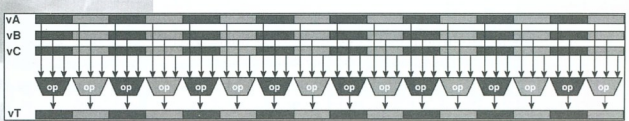
Egelőre csak a standard Java mag szabaddíj tételéről van szó, de a cég úgy tervezi, hogy 2000 elejére a Java 2 Platform Micro Edition, valamint ugyanezen rendszer Standar és Enterprise Edition változatának forráskódját is szabaddíj teszi. A közlemény szerint a lépés egyenesen következik a Sun üzletpolitikájából, amely a Java elterjesztését szorgalmazza. Cégén kívüli források szerint inkább a Java 2 jövőbeni verzióhoz akarják meghozni a kedvet, amelyekért majd keményen fizetni kell. **(Számítástechnika.hu)**

A Motorola AltiVec technológiája

(Figyelmeztetés! Ez a Motorola processzorok belső világáról szóló írás számos szakkifejezést tartalmaz, ezért csak pilótavizsgával rendelkezőknek ajánljuk. Persze készíthetünk volna hozzá lábjegyzetet is, de nem tesszük, mert hülyén néz ki, ha a jegyzet hosszabb a cikknél. Aki ennek ellenére nekifut és kérdése lenne, ha kiméljen, az almal@mail.datanet.hu címre küldött leveleket rendre megpróbálok megválaszolni. Ferenczy Gábor)

Az utóbbi 25 évben a mikroprocesszorok teljesítménye folyamatosan növekedett, és ezzel együtt járt az ár/teljesítmény arány csökkenése. A mai jobb processzorok már több, mint 300MHz-en kegyeknek, többlépcsős (superscalar) utasítás-kiadási- és bonyolult kötegel feldolgozási technológiát kínálnak, támogatják a nagyteljesítményű memória rendszereket, beleértve a külső, másodsztintű cache memóriát.

Folyamatosan jobb és gyorsabb általános célokra készült processzorok jelentek meg, és egyre inkább nőtt az igény a mind bonyolultabb feladatokra való felhasználhatóság iránt. Az a trend, hogy a processzorok teljesítménye másfél-két évenként megduplázódott, néhány újonnan megjelenő alkalmazásnak és trendnek köszönhetően nem találkozott a hálózati és telekommunikációs ipárgalág igényeivel. Ilyen az Internet robbanásszerű növekedése, a digitális távközlési technológiák megjelenése (ezen belül a CDMA, a TDMA és PCS technológiájú mobiltelefonok), az Internet-alapú telefon, fax és multimédia, valamint a vezeték nélküli kapcsolatok fej-

Négy operandusos, 16 elemes elemen belüli művelet általános elvi vázlatla

lődése. Az iparban általános irányzat a programozható processzorok használata, hogy a különböző funkciók – alkalmazható szűrők, modulátorok, demodulátorok, stb. – egy hardver eszközön belül érvényesülhessenek. Ezek a trendek és programok félelmetes lehetőségeket teremtettek a nagy teljesítményű, nagy szávszélességű processzorok számára. Ezek az igényes új felhasználási területek, a számítógéppiac folyamatosan növekvő igényeivel együtt egy új megközelítést követeltek meg a teljesítmény maximalizálása terén, hogy a kulcsalkalmazások ügyfelek által elvárt teljesítmény-növekedése megvalósulhasson.

Ezen igényeknek való megfelelés tette szükségessé a processzorok új osztályának megjelenését. Ez egy olyan, egy chipen belüli megoldás, amely biztosítja a legmagasabb szintű számítási teljesítményt, egyidejűleg a processzor képességeit is kiterjeszti a szélesávú adatfeldolgozás és az algoritmusokkal intenzíven dolgozó számítások irányában. Ezeket a műveleteket az eddigi számítógépek a processzoron kívül oldották meg (dedikált hardver elemekkel: lásd DSP, ASIC). A Motorola által bemutatott egyesített képességekkel rendelkező új processzora az AltiVec-nek nevezett technológiára épül.

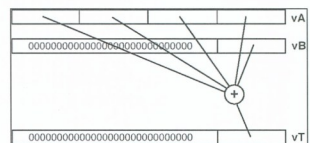
Az AltiVec technológia a PowerPC RISC processzorok párhuzamos vektor számítási képességekkel bővített változata, amely a processzorok új osztályát képviseli. Ráadásul ez, az iparban már szabványossá vált PowerPC architektúrával 100%-ig kompatibilis AltiVec technológia a terméktervezőknek és -felhasználóknak az „egy alkotórész – egy kód bázis” kezelést kínálja, ami a tervezési folyamatot egyszerűsíti, miközben szédítő ugrást eredményez teljesítmény-növekedésben.

Az AltiVec technológia

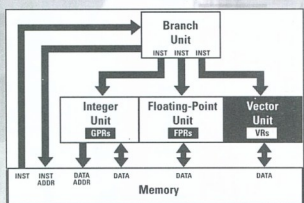
A Motorola AltiVec technológiája a jelenlegi PowerPC architektúrát kibővíti egy 128 bites vektorműveletek végrehajtó egységgel, amely folyamatosan együttműködik a már eddig is ismert lebegőpontos és az egész számokkal dolgozó egységgel. Ez az új „erőforrás” nagymértékben növeli a párhuzamosan elvégezhető műveletek számát, ez egy órajel alatt akár 16 is lehet.

Az AltiVec felépítése olyan, hogy rövid vektorokkal végzett párhuzamos műveletek végrehajtására képes. Az adat nagyságától függően egy vektor 4, 8, vagy 16 elem hosszúságú lehet. A 80-as években voltak népszerűek a „hosszú vektor architektúrájú” szuper számítógépek, azok az ellenkező véletlet képviselik, ott egy vektor hossza 100 elemnyi is lehetett. A tudományos számítási feladatokhoz ez jól bevált, de a Motorola által megcélzott kommunikációs, multimédiás és más teljesítmény-igényes alkalmazások mást kívánnak.

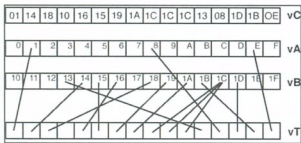
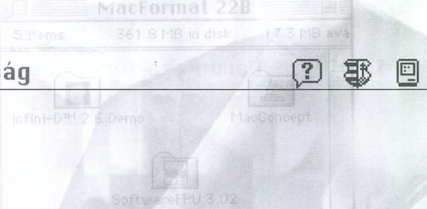
Az AltiVec-műveletek úgy mennek végbe, hogy egy utasítás egyszerűen több adatot is kezel párhuzamosan, úgy is nevezik, hogy SIMD (Single Instruction, Multiple Data) parallel processing (párhuzamos feldolgozás). Az AltiVec technológia támogatást nyújt az alábbiakra:

Sum Across – elemen belüli aritmetikai művelet

A PowerPC és az AltiVec technológia struktúrávázlatla

Az elemen belüli Permute (permutáció) művelet

- 16 „csatornában” 8 bites előjeles és előjel nélküli egész számok és karakterek,
- 8 „csatornában” 16 bites előjeles és előjel nélküli egész számok,
- 4 „csatornában” 32 bites előjeles és előjel nélküli egész számok és IEEE lebegőpontos számok.

Az AltiVec technológia egy különálló regiszter fájl is tartalmaz, 32, egyenként 128 bit széles bejárattal. Ezek a 128 bit széles regiszterek tárolják az adatokat az AltiVec végrehajtó egysége számára. A regiszterek feltöltődése illetve kiürítése Vector store és Vector load utasításokra megy végbe, így mozgatva egy regiszternyi adatmennyiséget a regiszterből a memóriába, vagy viszont. Az AltiVec technológia sokkal pontosabb, mint egy PowerPC regiszterekkel, végrehajtó egységekkel, lebegőpontos számítóegységgel. A lebegőpontos egység néhány éve már a legtöbb processzor részévé vált, ez biztosítja a nagy pontosságú tudományos számítások megbízhatóságát. Az AltiVec technológia a PowerPC architektúrával párosulva drámai módon meggyorsítja a teljesítménykénszeres, nagy sávszélességű kommunikációs és számítási műveletekben gazdag alkalmazásokat.

Minden AltiVec utasítás megjelöl három forrás-változót és egy cél-változót. A három forrás-változó vektor regiszterek, kivéve a Load, Store és néhány más utasítást, amelyek esetén az operandusok az utasítás kódjában szerepelnek. Az AltiVec technológia számára 162 új utasítást dolgoztak ki. Az utasítások több csoportba sorolhatók:

Számtani műveletek elemeken belül (Intra-Element Arithmetic Operations) – független párhuzamos számítási műveletek hajt végre a forrás-vektor regiszterekben tárolt elemeken és az eredményt a cél-vektor regiszter megfelelő mezőjében

helyezi el. Az adatok lehetnek előjeles és előjel nélküli egész számok és lebegőpontos adatok. A műveletek csoportjai: összeadás, kivonás, szorzás, és ismételt összeadás, továbbá minimum-, maximum- és átlagszámítás, valamint konvertálás a lebegőpontos és a 32 bites numerikus formátum között.

Nem számtani műveletek elemeken belül (Intra-Element Non-Arithmetic Operations) – ide tartoznak az összehasonlítás, eltolás, forgatás különböző formulái, továbbá a következő logikai műveletek is: AND, OR, NOT, XOR, AND-NOT. Ide tartozik a Select (kiválaszt) utasítás is. Ennek segítségével két forrás regiszter egyikéből kerül az eredmény az eredményregiszterbe. Az összehasonlító és kiválasztó parancsok kombinációja hatékony eszköz, mert nagyon kevés utasítással lehetséges a vektor regiszter 16 byte-os adatalemeinek meghatározott tagjait kicserélni (maszkolás művelete).

Számtani műveletek elemek között (Inter-Element Non-Arithmetic Operations) – ezen műveletekből csak kevés van, általában összegzés végzésére alkalmas. Ezek a műveletek teszik lehetővé, hogy egy vektor regiszter elemeit összegezzük egy külön gyűjtő regiszterbe.

A nem számtani műveletek elemek között (Inter-Element Non-Arithmetic Operations) – az elemeken belüli és elemek közötti hatékony számtani műveletek mellett az AltiVec bemutat néhány különösen eredményes elemek közötti nem számtani műveletet. A széles mező eltolások, a be- és kicsomagolás, ezen belül egy speciális művelet, amely az 1/5/5/5 pixelformátumot kezeli, ami a képpontonként 16 bites színkezelés területén jellemző művelet. Ide tartoznak az összeválogatások, „adat összefűlések”, bájti, felszó és szó szinten.

Az AltiVec technológia elemek közötti műveleteinek sorában talán a leghatékonyabb a permutáció, amely képes bájti szemcsézettésségű adatokat önkényesen kiválasztani két 16 bájtos forrás regiszterből egy 16 bájtos cél regiszterbe. Azon műveleteknél, amikor a 8- és a 16 bites adat elemeket át kell szervezni a memóriában bizonyos számítási műveletek előtt, vagy után, a permutáció jelen-

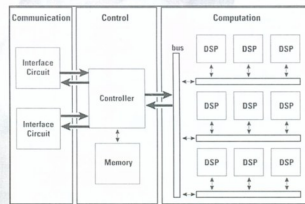
tős időmegtakarítást eredményez. Sok esetben az AltiVec-ben 16 bájton elvégzett permutáció 4–5 hagyományos RISC vagy DSP műveletet képes kiváltani bájtonként.

Az AltiVec technológiával kiegészített processzor nem csak arra képes, hogy 8-, 16-, vagy 32 bites adatalemeiken végezzen el műveleteket, 128 bites (16 bájtos) adatakkal is képes dolgozni.

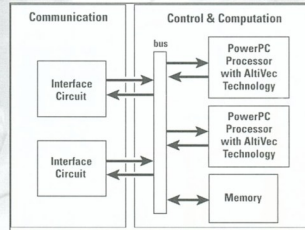
Az AltiVec technológia alkalmazása

A kezdeti célterületek, ahol az AltiVec sikerke számíthat: az Internetes telefonía, többszámú modemek, beszéd felismerés, -feldolgozás, kép- és videofeldolgozó rendszerek, tömeges tudományos számítási feladatok és nem utolsósorban a hálózati infrastruktúra fejlesztése terén: Internet routerek és virtuális privát hálózati szerverek.

Az AltiVec technológia a széles adatútvonalaknak és a szélessávú műveleteknek köszönhetően sok hagyományos, időigényes számítási és beágyazott feldolgozási műveletet is képes meggyorsítani, mint pl.

DSP rendszerrel bővített vezérlés

AltiVec technológiával támogatott multi PowerPC processzoros rendszer, amely a megosztott memóriához közös buszon fér hozzá.

A szín színe

A Graphi bevásárolt
Tarts ki a k...

a memória másolás, adatsorok összehasonlítása, oldaltörlés.

A fix funkciós megoldásoktól eltérően (amelyeket legtöbbször úgy használnak, mint egy alkalmazás-specifikus beépített áramkört) az AltiVec technológia programozható megoldást kínál, ami könnyűszerrel módosítható egy-egy szoftver upgrade-del, hogy követni lehessen a változó szabványokat és a vásárlói igényeket. A preferált programozási környezet a rendszerfejlesztők által kedvelt C és C++ nyelvek. Az AltiVec technológia által képviselt párhuzamos működés jobban ki tudja hangsúlyozni, a Motorola kifejlesztette a C/C++ programnyelvek bővítéseihez szükséges kiegészítőket. Ezek a bővítések teszik lehetővé, hogy minden fejlesztő a saját kedvenc C/C++ környezetében dolgozzon használja a megszokott „nyelvtant”, és ugyanakkor ki tudja használni a párhuzamos funkcionális eszközök, az AltiVec technológia által kínált lehetőségeit. A Motorola a vezető terjesztőkkel együttműködve fejleszt szimulátorokat, assemblereket, linkereket és compilereket, hogy az AltiVec technológia a teljeskörű támogatást megkapja.

Míg az AltiVec technológiát használó PowerPC processzorok kezdetben a leginkább teljesítményigényes alkalmazásokat célozták meg, a későbbiek a piac és az alkalmazások más területeire címezhetik, ahol a teljesítmény a képességekkel, az árral és a környezeti integrációval összhangban van.

Az újratervezett modell

Az új AltiVec technológiával felszerelt processzorok bemutatása szükségessé tette a rendszer újratervezést. A számítástechnika fejlődésének története során sok nagy teljesítményű beágyazott alkalmazás használta a RISC processzort a rendszer irányításának funkciójával,

kombinálva egy, vagy több DSP, vagy ASIC egységgel, a különleges számítási feladatokra.

Az egy RISC processzor – több DSP rendszernek több hátránya van, két különböző architektúrát, kódot, hardver típust és hibakereső környezetet alkalmaz. Ráadásul a DSP-k mindig elmaradtak a teljesítmény növekedésben az általános célú processzorok mögött. Generációról generációra azt követelték a felhasználóktól, hogy újabb és újabb, nem kompatibilis rendszere váltsanak. Még egy kisebb teljesítménynövekedés is gyakran az egész rendszer komoly áttervezését igényelte, nem ritkán a DSP-, vagy a controller architektúra megváltoztatásával együtt. És ez igen sok időt és pénzt követelt minden piaci résztvevő oldaláról.

Az AltiVec technológiára épülő rendszerek olyan megoldást nyújtanak, ami sokkal többre képes, egyszerűbb a felépítése, olcsóbb, kisebb az áramfelvétele és kisebb helyet foglal el, mint a „controller plus DSP” megoldások. Ha egyetlen, nagyteljesítményű eszközt használ a controller- és jelfeldolgozási funkciókra, akkor ez az új processzor rövidebb idő alatt piacra kerülhet – alacsonyabb fejlesztési költségek mellett. Ez az egyszerű felépítés egyszerűbb tervezési feladatot jelent a hardver- és szoftverfejlesztőknek egyaránt.

Összefoglalás

Az AltiVec technológia bemutatásával a Motorola demonstrálta elkötelezettségét a PowerPC-k iránt, és az új generációs hálózati, kommunikációs és számítási alkalmazások igényeivel összhangban az AltiVec technológia kiterjeszti a PowerPC processzorok képességeit előjáró számítási teljesítményt biztosítva nekik. Ez az egyszerű felépítésű chip könnyedén megoldja a nagy sávszélességű adatkezelés, -feldolgozás feladatait, valamint a nagytömegű számítási művelettel járó feladatokat. Ez az új osztályba sorolható processzor radikális teljesítménynövekedést hoz, miközben a fejlesztési költségeket csökkenti.

A szín színe

Tisztán emlékszem rá, amikor először találkoztam a szín problémával. Éppen akkor kerültem ki a művészeti iskolából egy új szakmával, új étellel – és azzal a feladattal megbízva, hogy oldjak meg egy kérdést, amellyel a reklámügynökség egy jó ideje gyötördik. Nem számít, mivel próbálkoztak, az ügyen nem tudta kiküszöbölni a nem kívánt színváltozások megjelenését, amit a projekt a különféle fázisokon áthaladt. A vizsgálatokból arra következtettek, hogy a problémát egy rosszul kalibrált monitor okozza. Ezért szemérmetlenül nagy összeget szántak ki egy behemótra – kiegészítve a legújabb színkalibrálással, gamma-korrektívával, és páratartalom mérővel. Mondani sem kell, hogy a kézikönyvek egy hétig tartó át tanulmányozása, és tesztek tömegének elvégzése után, végül felismertem a tényt, hogy a különböző néző és kimeneti eszközöknek köszönhetően mindig lesz egy bizonyos fokú színvariáció.

A Pantone, mint sokan mások, ugyanezre a következtetésre jutott. Azt segítőnd, hogy a tervezők megbirkózzanak a problémával, a Pantone létrehozta a ColorReady-t, egy plug-in-t az Illustrator-hoz (a QuarkXPress-hez és a Macromedia FreeHand-hez), amely specifikus kimeneti-eszköz profilokat használ a színek automatikus beállítására a megbízható végeredmény érdekében a képernyőn és azon kívül.

Annak ellenére, hogy tervünk színértekeinek beállítása minden kimeneti eszköznek kihívást jelent, a ColorReady az Apple ColorSync technológiáját használja a dolgok nagymértékű leegyszerűsítésére. Csak nyissuk ki a ColorReady beállító ablakot az Illustrator-on belül és válasszunk egy profilt a monitorhoz, az összehasonlító kimenethez, és a végső kimenethez. Ezután válasszuk ki a színeket bármely Pantone könyvtárból, mely a ColorReady-ben elérhető, vagy készítsük el a saját színeinket. Miután a ColorReady automatikusan beállítja a színértekeket, nyugdíj át a módosított színeket az Illustrator Color palettájára és kezdjük hozzá a feladathoz.

Ezen a ponton, ha idegesek vagyunk (vagy csak kíváncsiak az új színértekekre), akkor megnézhetjük a képernyőn, ho-

Sam Fuller

A szín színe
A Graphi bevásárolt
Tarts ki a k...

gyan fognak megvalósulni a projekt színei. Ugyanazoknak az eszköz profiloknak a segítségével, mint amelyeket előzőleg beállítottunk, a ColorReady létrehozza a színeknek egymás melletti összehasonlítását, amely személyre szabható háttér anyagként jelenik meg. Az előzetes azt is közli, hogy a beállított szín milyen közel van az eredetihez. Hogy milyen pontos a ColorReady színbeszabályozása? Egy Iris

nyomató és egy ofsetz nyomdagép vég-eredményének összehasonlító tesztjeiben a képernyő színek a ColorReady palettájában nézve jelentősen közelebb voltak a nyomtatott eredményhez, mint a folt színek az Illustrator-ban nézve. Könnyen kezelhető képfelettel és kitűnő kalibrációs funkcióival a ColorReady jól jön a tapasztalatlan (vagy túlhasználó) tervezőknek, akiknek egyszerűen gyors és megbíz-

ható színkezelésre van szükségük. Annak ellenére, hogy az eszköz kalibráció és a környezeti feltételek mind nagy pusztítást fognak végezni bármely színkezelési rendszer pontosságában, a ColorReady nagyszerű munkát végez azzal, hogy visszaadja az irányítást a tervezőknek, elfogadható mértékű idő- és pénzbefektetés mellett.

Brayan Chamberlain

A Graphi bevásárolt

A Graphisoft bejelentette, hogy aláírta a Cymap, egy egyesült királyságbeli székelyű, fűtés, szellőzés, klimatizálás és épületgépészeti szolgáltatások tervezését segítő szoftvergyártó cég felvásárlásáról szóló szerződést. A Graphisoft ötvözni kívánja a saját, iparágvezető Virtuális Épület-konceptiójával a Cymap technológiáját, aminek következtében az integrált és célorientált építészeti CAD-megoldások szélesebb skáláját képes kínálni.

A Cymap átfogó CADLink termékcsaládját a szolgáltatásokkal együtt jelenleg az

Egyesült Királyságban és más országokban értékesítik. A CADLink hatékony támogatást és lényeges termelékenységnövekedést biztosít a fűtés-szellőzés-klimatizálás és épületgépészeti tervezési folyamat során, nem utolsósorban a regionális számítási szabványok figyelembevételének köszönhetően. A Cymap jelenlegi, mintegy évi 1 milliárd eurós forgalma várhatóan erőteljesen növekedni fog a CADLink és a Graphisoft-technológia integrációjával.

„Felhasználóink igen komoly érdeklődést mutatnak Virtuális Épület-technológi-

ánk ilyen jellegű kiegészítése iránt” – mondta **Bojár Gábor**, a Graphisoft elnök-vezérigazgatója. „Az elmúlt másfél évben sok vállalatot vizsgáltunk meg a külföldi piacokon, és a Cymapet találtuk az optimális választásnak. Ez az akvizíció garanciája, hogy felhasználóink még az eddigiekénél is nagyobb haszonnal alkalmazhassák a Graphisoft termékeket.”

„Termékportfóliánk stratégiai bővítésével jelentős mértékben erősítjük piaci pozícióinkat Európában, különösen Németországban” – hangsúlyozta **Johannes Reischböck**, a Graphisoft Deutschland GmbH ügyvezető igazgatója. „Ezért terjesztjük ki már bizonyítottan sikeres vállala-

szkenner:

- 72-10000 dpi optikai felbontás
- ◆ 4.5D optikai denzitás
- ◆ 3 db photomultiplier
- ◆ 310 x 140 mm vagy 310 x 220 mm szkennelési felület

Apple Authorised Reseller

UMAX® **FUJIFILM**

levilágító:

- ◆ egyes típusokban punchregisztrer
- ◆ különböző szélességű filmekhez használhatók (310-635 mm)
- ◆ felbontás: 1000-3556 dpi
- ◆ egyszerűen kezelhető
- ◆ Moire mentes rács
- ◆ megbízható ◆ olcsó
- ◆ Software RIP
- ◆ FM technológia
- ◆ 10 µm pontméret

Kedvező hitellehetőségek!

baum.

COMPUTER & GRAPHICS
 H-1122 Budapest
 Székács u. 24.
 Tel.: 214-6806
 Fax: 202-6339

ECRM
 Imaging Systems

A levilágítók királya

AppleWorks 6.0

Toast 4 Deluxe

Hogyan teremthetünk ...

lati stratégiánkat az építészeti alapveté-
kenység mellett az épület-gépészeti szolgál-
tatások ágazatára is."

A Cymap ügyvezető igazgatója, **Jonh Fredericks** hozzátette: „A jövő év során teljes körűen integráljuk technológiánkat a Graphisoft háromdimenziósmodell-ala-
pú, épületszimulációs koncepciójával. Nagy lelkesedéssel vágnak bele a közös munkába, és már előre örülünk annak,

hogy termékeink nemzetközi jelenlétét a Graphisoft globális forgalmazói csatornái garantálják majd."

A cégfelvásárlás hivatalosan 2000. január 4-én fejeződik be. A Cymap külön vállalkozást folytatja működését és fenn-tartja saját K+F, illetve szolgáltató szer-
vezetét is.

A Cymap szoftvere, a CADLink átfogó, grafikai alapú termék, amely egy sor együtt-

tesen vagy külön-külön felhasználható modulból áll. A CADLink biztosítja a fűtési és hűtési terhelési számításokat, az energiafogyasztás, a csövezetek és csőelosz-
tás elemzését, a pszichometrikus, közegész-
ségügyi, vezetékkiépítési és világításterve-
zést. A terméket saját disztribúciós csator-
nán keresztül széles körben forgalmazzák és támogatják az Egyesült Királyságban és más országokban.

Képek felélénkítése

Amikor a Photoshop művészek utánozni akarják a természetes anyagokat, amilyen a festék, vagy a rajzszén is, alkalmazhatnak szűrőket, vagy speciális esettechnikat Photoshop-ban, vagy kombinálhatják a Photoshop-ot egy olyan programmal, amelyet kifejezetten a hagyományos mű-
vészeti eszközök szimulálására terveztek. Sokan a MetaCreations cég Painter-jéhez fordulnak ebből a célból, de most a Deep Paint 1.0 megkérdőjelezi a Painter szerepét, a Photoshop legjobb barátjaként. Számos program csak esetvonásokkal szimu-
lálja a természetes anyagú eszközöket. A festett kép szokványos és kétdimenziós. A Deep Paint ellenben a festéket és az egyéb természetes anyagokat háromdimenziós modellezéssel szimulálja, ezáltal a vonások a valóságoshoz hasonlóan viselkednek és néznek ki. Például, amikor áthúznak egy ecsetet egy másik szín fölött, akkor az ecse-

ten és a vásznon lévő festék vastagsága befolyásolja az összekevert szín által eredményezett vonásokat. Ez a 3D megközelítés lehetővé teszi az esetvonások árnyalásá-
nak módosítását azáltal, hogy a körülvé-
ző és pontfények helyzetét beállítja a vásznon felett. A 3D eszközök viszont valóban sok RAM-ot igényel az érzékeny festéshez.

Az ecsetbeállítások könnyen személyre szabhatók és elmenthetők kész beállítások-
ként. A sok beépített beállítás olyan szokásos természetes anyagú eszközöt biztosít, mint az olajfesték, a rajzszén, és a ceruzák. Festhetünk egy rögönzött képet, de meg is nyithatunk egy képet és stilszilikailag „klónozhatjuk azt” (például egy fénykép másolatának lefestése egy impresszionista ecset segítségével). Festhetünk vásznonra, papírra, és egyéb anyagok felületére. A Deep Paint esetvoná-
sai még meggyőzőbbnek tűnnek, ha a kiválasztott anyag festékcseppeket „fog fel”.

Kevés más program működik együtt a Wacom Intuos rajztábla sorozatával, va-
lamint a Deep Paint-el, amely támogatja az olyan Intuos funkciókat, mint a karcolótű nyomás, megdöntés, és kézke-
zes rajzolás. Például a festékpisztoló ké-
pes valóságghűten viselkedni, amikor egy körkörös alakzatot fúj, ha függőlegesen tartjuk a Wacom írószkört, és egy ovális alakzatot, ha megdöntjük azt. Ha pedig van egy Wacom 4D egerünk is, el-
forgathatjuk a vásznat úgy, hogy egyik kézzel a 4D egeret fordítsuk el, miatt a másik kézzel festünk.

Habár a Deep Paint nem közelíti meg szám szerint a Painter funkcióinak számát, de rengeteg jól megválasztott opciót biztosít, amelyek specifikusan a festésre és rajzolásra összpontosulnak, ezenfelül több támo-
gatást is nyújt. Ha számítógéptünk kezelni tudja a 3D-t, akkor a Deep Paint jó szórako-
zást nyújt, és az eredmény nagyszerű lesz.

Conrad Chavez

Toast 4 Deluxe

A '90-es évek elején még nem voltak saját CD-írók. A CD-írásához külön helyiségre és kb. 30 000 dollár (kb. 7,5 millió forint) értékű berendezésre volt szükség. Azonban az idők változnak. A saját CD-írók már kevesebb mint 130 dolláros (kb. 32 500 forint) áron is beszerezhetőek, ennek következtében az írási őrlület is egyre meredekebben növekszik. A PC-felhasználóknak már jó ideje rengeteg teljesértékű CD-író szoftver áll rendelkezésükre. A Macintosh-felhasználóknak azonban nem sok választási lehetősé-
gük van, ráadásul összehasonlítva a PC-s termékekkel, a szoftverek nem rendelkeznek megfelelő funkciókkal. A Toast 4

Deluxe-szal az Adaptec célja az volt, hogy áthidalja ezt a funkcióhiány okozta szakadé-
kot, és számos régóta várt szolgáltatással örvendeztesse meg a Mac-felhasználókat.

Mikor vásárolt Ön utoljára valamit úgy, hogy nem kellett plusz pénzt költenie arra, hogy tényleg ki tudja használni a termék összes szolgáltatását? Egy walkman eseté-
ben az elemeket külön kell megvenni. Mi a helyzet az új iBook-kal? Plusz 32MB RAM szükséges. Antivírus szoftver? Havi díjat kell fizetni a frissítésekért. A Toast 4.0 Deluxe (T4D) esetében nem alkalmazták ezt a rejtett költség-eljárást. A Toast összességűgított dobozában minden (a

minden alatt tényleg minden értek!) benne van, ami csak a CD-írás elkezéséhez szükséges. Az Adaptec gondoskodott CD-címkezőről, hogy az írott CD-k professzi-
onálisnak tűnjenek, ehhez való papírról, sőt még hangkábelről is, mellyel lehetőség nyílik a lemezen és kazettán lévő audio CD-re való írására.

A T4D a létező majd' összes formátumú CD-t támogatja, a szabványos audio CD-től kezdve a Mac-lemezeken keresztül a videó CD-ig. Természetesen néhány Toast által támogatott formátumhoz szükséges némi multimédiás szerkesztési gyakorlat, de szerencsére a kinyomtatható útmutatóban minden szükséges információ megtalálható. Minőségi oldalról néve a

T4D minden teszten átment; mindig sikerült működő CD-t írnom, amennyiben követtem az utasításokat.

A T4D verziójánál a legnagyobb hangsúlyt az MP3 és audio író kapacitásra helyezték. Az új szolgáltatások között találjuk a CDDB adatbázis támogatást és a közvetlen MP3 írás lehetőségét. Habár ezek a szolgáltatások gond nélkül működnek, mégsem olyan hasznosak, mint ahogy azt az Adaptec szeretné, mivel ezek inkább csak az audio CD-írás folyamatát rövidítik meg.

A T4D CD-író és audio képességeit az Adaptec két másik szoftver segédeszközzel is kiegészítette, melyek célja a két leggyakoribb CD-írási alkalmazás megkönnyítése. A PhotoRelay alkalmazás lehetővé teszi a felhasználók számára a multimédiás rendezést és a „katalógusok” CD-re írását. Mindenki, aki nap mint nap fotókkal és digitális videofelvételekkel dolgozik, nagyon hasznosnak fogja találni ezt a szoftvert. A másik segédeszköz a CDSpinDoctor, amely nem olyan jól kidolgozott, mint a PhotoRelay, de rendelt-

tésének nagyon megfelel: feladata a hanganyag kazettáról vagy lemezről CD-re való átvitele. Egy figyelmeztetés azonban ide kíváncsok: a CDSpinDoctor nem fut virtuális memória hozzáadása nélkül, amely manapság teljesen elfogadhatatlan.

A T4D támogatja a IDE, ATAPI, EIDE, USB, FireWire CD-R és a CD-RW meghajtókat is. Ezek támogatása a Mac-felhasználók számára olcsóbb és kompatibilisebb CD-írási lehetőségeket biztosít.

MP3 AZ EGYETEMEKEN

Az egyetemek vezetőinek el kell dönteniük, hogyan reagálnak az illegális MP3 fájlok egyre nagyobb mértékű terjesztésére, mivel a lemezgyártók szövetsége (RIAA) folytatja a szerzői jogok megsértése ellen folyó harcát. Novemberben az RIAA panasz nyomán a Carnegie Mellon egyetem 71 hallgatót fenytett meg, mert MP3 fájlokat terjesztettek az intézmény hálózatán. A titkos nyomozás folyamán 250 diák hálózatra kötött gépének publikus könyvtárait nézték végig, és számos illegális MP3 fájlra leltek.

A lebukott diákokat azzal büntették, hogy a félév végéig lekapcsolták gépeiket az internetről. A Carnegie Mellon úgy nyilatkozott, nem saját elhatározásból, csak a panaszok miatt kezdték el vizsgálódni – egy tavalyi életbe lépett törvény ugyanis a szolgáltatásokat (így az egyetemeiket is) kötelezi arra, hogy lépéseket tegyenek, ha panasz érkezik szerzői jog megsértésével kapcsolatban, viszont az ellenlépéseket megtehető szolgáltatásokat felmenti a felelősség alól. (**Chronicle of Higher Education '99. nov. 19.**)

MÉRGEZŐ SZÁMÍTÓGÉPHEGYEK

Ebben az évben kiszolgált számítógépek millióit dobják a szemétre, többségüket nem az előírásoknak megfelelően, ami komoly veszélyt jelent a környezetre. Már az idén 24 millióra becsülik a kidobott gépek mennyiségét, de 2005-re egy átlagos számítógép élettartama két évre csökken, miközben számuk egyre szaporodik – vagyis több és több berendezés kerül majd a szemétre.

Az állami hivatalok és a környezetvédők attól félnék, hogy a higany, az ólom és más

veszélyes anyagok szivárognak be a földre és a vízbe. **Ted Smith**, egy szilícium-ügyleti szervezet igazgatója szerint a következő tíz évben akár félmillió tonna ólom is bekerülhet az Egyesült Államok szennyvízhálózatába. Ha a környezetkárosító hatásoktól el is tekintünk, egy kilónyi „számítógépes szemét” elhelyezése akkor is körülbelül egy dollárba kerül, és egyetlen berendezés hozzávetőlegesen 18 kilót nyom – vagyis a kidobott gépek a következő tíz évben több száz millió dollárba kerülhetnek az Egyesült Államoknak. (**Christian Science Monitor '99. nov. 16.**)

KÉTSÉGBEESVE KERESÉK EGY PROGRAMOZÓT

Az Egyesült Államokban legalább 350.000 programozói, rendszeremelői és mérnöki állás vár betöltésre – olvasható a Virginia Tech és az Information Technology Association of America 1998-as jelentésében. Az eredmény: egy kevésbé hozzáértő, de agresszív személyzetis évi 100-200 ezer dollárt kereshet, ha információtechnológiai szakembereket talál a cégek, az állás-keresők pedig szinte bármilyen feltételekkel el tudnak helyezkedni.

„Bármit kérhetnek, és ezt tudják is – mondja **Mark Edwards**, az iQuantic cég elnöke. – *Manapság ha új munkaerőről, vagy a régiék megtartásáról van szó, a cégek elképesztően rugalmasak.*” Ha egy szakember álláskereső hirdetését tesz közzé az interneten, számíthat rá, hogy napokon belül több cégtől is megkeresi, és az egymással versengő ajánlatok tartalmazhatnak hat számjegyű éves fizetést, milliókat ígérő részvényopciót, sok szabadságot, lazaz öltözködési korlátokat és otthoni munkát is.

Építünk várost!

(2. rész)

Képzeld magad egy rohamléptekkel fejlődő város mindenható polgármesterének! Tanácsadók segítik munkádat, de a döntéseket egyedül hozod. Meghatározhatod az adókat – a lokális valuta a simoleon – és tervezheted a bevételeket, bonyolíthatod a kölcsönügyleteket, mindezt választóid, a Simek érdekelten. Igen, kitaláltd, ez a SimCity 3000.

Ha jól dolgozol, akkor városod határán túl is emlegetik legendádat (például a Sim-City chateken), ha nem, kiadják a választók az utad. Röviden ennyi a SimCity 3000.

A népszerű stratégiai játék legutolsó verziójából több, mint öt millió példányt értékesítettek már a Földön. A 3000-es azonban a Mac-ek számára igazi meglepetést is tartogat. Felépítheted az Apple Campus-át a városodban. És ez egyetlen helyi pénzbe sem kerül. A www.simcity.com sajtótról letölthető kiégyesítő csak Mac-en fut, ez is bizonyíték rá, mennyivel jobb az Apple, mint más.

**AppleWorks 6.0
Toast 4 Deluxe
Hogyan teremthetünk ...**

Hogyan teremthetünk a káoszról rendet?

Tartsd kézben weboldalad elemeit az Adobe GoLive segítségével!

Mindannyian kicsiben kezdjük a weben, néhány oldal itt, és ott, egy-két ábrával stb. De aztán kiegészítéd táblázatokkal, nyomógombokkal, legördülő menüvel, eszközpallettával, és hirdetés oldalakat tücatját kell kezelned, ami egy bizonyos grafikai következettséget követel. Valahogy a honlapodból egy komoly website lett, miközben úgy érzed, egyre jobban belezavarodsz, mert egy kis változtatás (például a Copyright évszám javítása), amit minden oldalon végig akarsz vinni copy – paste parancsokkal, vagy a fejléc grafikai átrendezése, órákig fog tartani.

Így kell ennek lenni? Őszintén szólva, nem. Egy weboldal kézi vezéréssel történő karbantartása olyan, mint a Rubik-kocka kirakása, minden változtatás további ismeretlen és váratlan változásokat idéz elő, és végeredményt soha nem látod egészen. A kódolásnak ez a fajtája azt kívánja, hogy bízd a számítógépre azt, amiben ő sokkal jobb (például a beállítások megjegyzése, ismétlődő feladatok végrehajtása újra és újra mindig ugyanúgy).

Az unalmas és idegölő műveletek sora a GoLive használatával elkerülhető, a képek, grafikák, linkek elrendezése minden oldalon következetesen, és naprakészen véghezvihető, anélkül, hogy fejben kéne tartani, melyik oldalon mit és hogyan kell megváltoztatni. Bemutatunk néhány módszert, hogyan lehet kezelni linkeket, betűtípusokat és színeket.

Égy website belülről

Ákár egy korábban készült elrendezett importált, akár egy vázlat alapján új oldalt

hozol létre (a File menü alatt New Site), a GoLive a Site ablakban öt táblán jeleníti meg a használt elemeket. Minden kategóriának egy-egy táblája van, plusz egy a térképábrák (site map) számára. Ezt a bizonyos Site ablakot külön fájlként menti el a GoLive, és már akkor létrehozza, amikor elkezdesz egy új Site-ot szerkeszteni, vagy importálsz egy meglévőt.

A négy tábla a következőket tartalmazza:

- Files tab: itt jelennek meg mindazok a fájlok, amelyekből felépül a Site,
- External tab: más web- és e-mail címeket tartalmazó fájlok,
- Fontsets tab: a használt fontokat gyűjti
- Colors tab: minden szín, amit a Site-on belül használsz, itt is megjelenik.

A következő fejezetekben mindről lesz szó bővebben is.

Belső linkek

Ha egy weboldalt szerkesztesz, oldalak sorát készíted, grafikákkal és más dokumentumokkal, pl. PDF fájlokkal, vagy QuickTime mozikkal. Ezeket az elemeket valamilyen hierarchikus rendszerbe kell foglalni. De nem mindegy, milyen struktúrát kell felépíteni: a mappák többszintes bonyolult rendszerét, vagy egy egyszerű foldert, amibe bepakolunk mindent, a HTML fájloktól a GIF képekig.

Bizonyára a leghasználhatóbb és a legreménytelenebb feladat egy weboldal karbantartásánál, nyomon követni, kitalálni, hogy az elemek hol és milyen néven találhatók. Ha például egy fájl nevét megváltoztatod, meg kell keresned minden hivat-

kozást, ami erre a megváltoztatott nevű fájlra mutat és azokat egyről egy át kell írni. A GoLive az ilyen jellegű feladatokat (pl. egy Site minden oldalának fejlécén megjelenő navigációs elemek megváltoztatását) automatikusan elvégzi.

A Site ablak „Files tab” táblájában a GoLive úgy jeleníti meg a fájlokat és foldereket, mintha azok a Finderben lennének, és ugyanúgy lehet manipulálni, rendezgetni azokat, mint a Finderben. Ha például a Go Live-ba importáltál egy Site-ot, amelynek minden tartozéka egy azonos szinten van a folder hierarchiában, és át akarod rendezni, hogy mondjuk a képek külön mappában legyenek, azt az alábbi lépéseket követve megetheted a GoLive-ból közvetlenül:

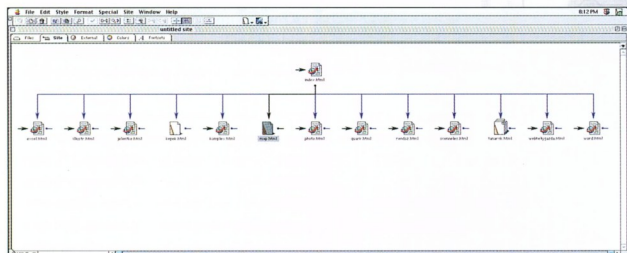
1. A GoLive Files táblájában nyiss egy új mappát: aktiváld a Files táblát, majd klikkelj a New Folder gombra az eszköztáblán. (Ekkor létrejön az új mappa a Files táblán és a Finderben egyaránt.)
2. A Files táblán belül az új mappában elhelyezendő fájlokat válaszd ki és húzd rá a mappa ikonjára.
3. A GoLive a Move Files párbeszéd ablak és azon belül a HTML fájlok megjelenítésével figyelmeztet arra, hogy itt vannak dolgok, amiknek megváltoznak a linkei. Ha egyetértesz ezek megváltoztatásával, válaszd ki mindet és klikkelj az OK-ra!

Azt gondolhatnád, egyszerűbb ugyanezt elvégezni a Finderben, csak hogy a Finder fájlak nem elég intelligensnek ahhoz, hogy megjegyezzék, hová tartoznak, milyen hivatkozásokkal, linkekkel ren-

... APPLE SHOP A VÁROS SZÍVÉBEN ... 1065 BPEST, NAGYMEZŐ U. 58. TEL.: 269-2525 ... APPLE SHOP A VÁROS SZÍVÉBEN ...

MÓDSTUDIO
CAD CENTER

269-25-25...APPLE SHOP A VÁROS SZÍVÉBEN ... 1065 BPEST, NAGYMEZŐ U. 58. TEL.: 269-2525 ... APPLE SHOP A VÁROS

delkeznek, hogyan kapcsolódnak egymáshoz stb., míg a GoLive automatikusan megjegyzi, kezeli a szükséges információkat. A fenti procedúrát úgy tudnád „kézzel” végigcsinálni, ha minden egyes HTML fájlt kinyitasz, ellenőrzöl és átírsz minden linket, és imádkozol, hogy nem hagyta ki, vagy nem írtál rosszul semmit.

Hasonlóképpen, egy GIF nevűnek megváltoztatása a GoLive-ban, a Files hasámban azt eredményezi, hogy annak minden linkje és hivatkozása automatikusan az új névnek megfelelően módosul.

Ha vannak olyan belső linkek, amelyek nem működnek (mert például egy fájl elvezett), a GoLive a Files tábla Status hasábjában zöld hibajellel jelzi. Hogy ilyen esetben mi a teendő, az Adobe GoLive 4.0 felhasználói kézikönyvének 684. oldalán található.

Külső kapcsolatok

Nagyon sok website tartalmaz külső linkeket más webes forrásokhoz. Egy website frissen és használható állapotban tartásával kapcsolatban két fő probléma van. Az egyik annak észlelése, nyomkövetése, ha egy külső link megváltozik, a másik a vál-

tozások végigvezetése a Site-on keresztül, ha a hivatkozások megváltoznak. A GoLive egyszerűvé és áttekinthetővé teszi ezeket a változtatásokat: a Site ablak External tábláján. A GoLive automatikusan létrehozza a külső hivatkozások listáját, ha egy Site-ot importálsz. Az External tábla a külső URL-eket a saját oldaladról hivatkozott külső linkeket valamint az elérhető e-mail címeket mutatja. Ha túl sok külső hivatkozás van egy website-on, szükségessé válhat ezek kategóriákba való csoportosítása a könnyebb áttekinthetőség kedvéért. Miután az External táblát aktiváltad, kattints a New Folder gombra az eszköztáblán, adj nevet az új mappának és helyezd el benne, amit odavalónak tartasz. (Az itt létrehozott mappák csak itt, a GoLive-ban léteznek, a Finderben nem!)

Ha hozzáadtál, vagy eltávolítottál egy URL-t illetve egy e-mail címet a létrehozott, vagy importált Site-on, a Site menüből kiválaszthatod a Get References Used parancsot, aminek segítségével az External tábla tartalmát frissítheted, illetve a Remove Unused References parancsral már nem használt kapcsolatok hivatkozásait távolíthatod el.

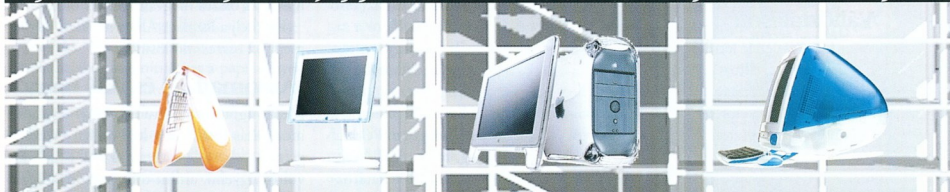
A GoLive-ban az URL és e-mail címek önálló elemek, amelyeket felülvizsgálhatsz, vagy módosíthatasz a Reference Inspector igénybevitelével. Adódhat olyan eset, amikor egy linknek a meglévőnél kifejezőbb nevet akarsz adni, vagy a linket magát akarod megváltoztatni. Ennek eléréséhez válaszd a Windows menüből az Inspector-t, és jelöld ki egy linket az External táblán. Ha ekkor megváltoztatod a cél linket, a GoLive a Change Reference párbeszédablakkal, figyelmeztet arra, hogy ugyanazt a linket megváltoztatod a megfelelő HTML fájlokban.

A GoLive automatikusan ellenőrzi, vajon a külső linkek továbbra is léteznek-e, illetve, hogy azok a hivatkozások megvannak-e még, amelyek külső linkekre mutatnak. Az Edit menü alatt a Preferences-ben, azon belül a Site ikonra kattintva bekapcsolható a Check External URLs opció, ettől kezdve a szerkesztési üzemmódban, ha az External táblát megnyitod, a GoLive automatikusan ellenőrzi az összes külső linket, és egy Stop szimbólumot jelenít meg a rossz linkek mellett. (A 3.1.1. verzió a jókat pipálta ki, az új 4.0 csak a rosszakat jelöli meg.) Ha nagyon sok linkkel dolgozol, ez az ellenőrzés eltarthat egy darabig, szóval a problémákat nem láthatod azonnal.

Színek és fontok leltára

Az 1996 óta megjelent böngésző programok legnagyobb része már lehetővé teszi, hogy a háterek, szövegrészek, vagy táblázatok részeinek színét meghatározzuk. Ugyancsak ezek az újabb böngészők teszik lehetővé, hogy a fontok csoportját (másnéven Fontset) jelöljük ki, ide sorolva azokat a betűtípusokat, amelyekkel kapcsolatban azt szeretnénk, hogy a néző képernyőjén is a meghatározott szövegek a megfelelő betűtípusokkal jelenjenek meg.

1065 BPEST, NAGYMEZŐ U. 58. TEL.: 269-2525 ... APPLE SHOP A VÁROS SZÍVÉBEN ... 1065 BPEST, NAGYMEZŐ U. 58. TEL.:

SZÍVÉBEN ... 1065 BPEST, NAGYMEZŐ U. 58. TEL.: 269-2525 ... APPLE SHOP A VÁROS SZÍVÉBEN ... 1065 BPEST, NAGYMEZŐ

A Fontset és a Colors tábla a Site ablakban különösen hasznos, ha egy website-ot importálsz a GoLive-ba. Ezek a táblák mutatják, ha túl sok idegen színt vagy fontot használsz, vagy ezeket akarod megerősíteni.

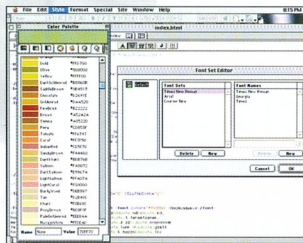
Egy importált Site esetében a GoLive azonnal elkészíti a használt színek és fontkészletek listáját. Ha pedig magad készíted a weblapot oldalról oldalra, vagy egy megnyitott import Site-ot egészítesz ki újabb elemekkel, bizonyos pontokon újra összeállíthatod, felrészítheted a szín- és fontlistát, kiegészítve az új elemek adataival. Hogy ezt eléred, a Site menüből válszod ki a Get Colors Used, vagy a Get Fontsets Used parancsot. Olyan gyakran ismételheted, ahogy akarsz, így mindig az aktuális információk lesznek a listában, de azt magadnak kell megrenni, tehát, ha egy új betűtípust, vagy színt veszel használatba, az nem kerül bele a listába automatikusan.

A fontok és a színek listájában olyan néven szerepelnek a dolgok, ahogy a GoLive-ban is. Ha „Untitled color 2”, akkor az. De ezt még utólag kicsereleheted ennél sokkal kifejezőbb nevre, pl. lehet a „címsor háttér színe”. A Colors táblán ugyancsak láthatók név szerint a színek, de mellette azok hexadecimális kódjai is, valamint az, hogy az adott szín weben biztonságosan használható 216 szín közé tartozik-e (tehát, ami a 256 színű monitorokon is megjeleníthető remegés nélkül).

Ha befejezted a munkát, és szeretnél egy kicsit rendet rakni, a Fontsets illetve a Colors tábláról eltávolíthatod a használaton kívüli elemeket: a Site menü alatt válszod a Remove Unused Fontsets illetve Remove Unused Colors parancsot, miután a megfelelő táblát aktivizáltad. De vigyázz, mert a nem használt elemek között azért lehet olyan, amire valamikor még szükség lehet, szóval gondolkozz, mielőtt kidobsz minden fölöslegesnek látszó dolgot.

Változtatások

Új színek, vagy fontkészletek létrehozásakor (vagy a meglévők változtatásakor) használnd a megfelelő palettát! Színek esetében a Window menüből előhívható a Color Palette, ahol kiválaszthatod a megfelelő színt, és „drag and drop” módszerrel a Colors tábla megfelelő mappájába másolhatod. Az elnevezését később megváltoztathatod tetszés szerint. Ha a színránya-

laton akarsz módosítani, klikkelj rá a Colors táblán és hívd elő az Inspector-t a Window menüből.

Betűkészletek változtatásához nyisd meg a Font Set Inspectort úgy, hogy a betűkészlet táblán valamelyikre ráklikkelsz és a Window menüből kiválszod az Inspector-t. Itt az adott fontkészlet összeállításán módosíthatz, bizonyos betűtípusokat eltávolíthatz, másokat berakhatz, illetve a készletet átnevezheted. Itt, az Inspectorban rendelkezésedre áll egy legördülő menü a saját géped összes fontjával, ezekből válszodhatz, de nem mindegy, hogy melyiket. Még nem beszélünk arról, hogy mi az a fontkészlet és mi a jelentősége. De most fogunk!

Annak érdekében, hogy a website-odon használt betűtípusok a néző képernyőjén is a saját elképzeléseidnek megfelelően jelenjenek meg, fontsetet kell használnod. A fontsetben tudod felsorolni azokat a betűtípusokat, amelyeket az adott szöveg megjelenítéséhez ajánlasz, meghozzá úgy, hogy a sorrend sem lényegtelen, előre írd a kedvenceket, hátréba a „jobb híján” kategóriába sorolhatk. Miután nem tudhatjk, ki fogja megnézni honlapunkat, és milyen betűtípusok vannak telepítve az ő gépén, azért kell többet meghatározni, valamelyiket csak sikerül eltalálni. Tudjk, hogy a böngszöve a fontlistát átnézi, és az első olyan betűtípust, – ami megtalálható a saját gépén – fogja használni a megjelenítéshez. Ha egyet sem talál, a „default” azaz eredetileg beállított betűt veszi elő, ami nagyrésztben változhat, a böngszöveől, a verziótól és a platformtól függően. Például HTML-ben az a szöveg, hogy „Helló emberek!”, és ennek a betűkészletét határozzuk meg a következők szerint:

·FONT FACE=„Geneva,Arial,Helveti-

ca,Swiss,SunSans-Regular”·Helló emberek!·/FONT

Ha a látogatógnéképéről hiányzik az Arial, a Helvetica és a Geneva betűtípus, de van Swiss, a Böngszöveje a „Helló emberek!” szöveget Swiss-szel fogja megjeleníteni. Egy Macintosh-használó valószínűleg Geneva betűvel fogja látni, mert az minden Macen ott van, egy Windows-os pedig, aki nem is hallott a Geneváról, valószínűleg Arialben kapja az üdvözlőet, mert náluk az az elterjedtebb talp nélküli antikva.

Még egy fontos tudnivaló: a Site ablakban azokat a fontseteket és színeket nem tudod megváltoztatni, amelyek használatban vannak. Ha mégis erre lenne szükséged, használnd a GoLive „find-and-replace” (keresd meg és cseréld ki) utasítását.

Készíts egy háttérmásolatot a készülő siteről, hogy a változtatások előtti állapothoz visszatérhess, ha nem tetszik, amit csináltál!

Az Edit menü alatt válszod a Findot, majd klikkelj a Find & Replace föltre!

A Find mezőbe írd be a megváltoztatni kívánt fontok, vagy szín neveit! (A nevek között csak egy vessző van, szököz nincs!) Például: „Geneva,Arial,Helvetica,Swiss,SunSans-Regular”, vagy F5D5E3. (A színek hexadecimális kódjai a Colors tábla Value hasábjában találhatók.)

A Replace mezőbe írd be a javítást, például a fontok megváltoztatott sorrendjét, „Helvetica,Swiss,Geneva,Arial,SunSans-Regular”

A Find in Files melletti nyílra kattintva kibővítheted ezt a szekciót, és itt jelenik meg az Add Site parancs, amivel az összes Site-on módosíthatjk az összes előfordulást, vagy az Add Files parancsra kijelölhetsz egyes oldalakat a változtatásra, a többi marad változatlan.

Jelöld ki a Don't Open Windows utasítást, ha nem akard, hogy a GoLive kinyissa az összes megváltoztatott oldalt.

Klikkelj a Replace All-ra és ekkor végbe megy az összes módosítás.

Automatizálj és dőlj hátra!

Megnyugratos dolog tudni, hogy egy apró módosítás miatt nem kell órákat elveszgetned. Micsoda nagyszerű érzés csak kívülről figyelni, amint több száz hivatkozás és link átírása, javítása automatikusan, erőfeszítés nélkül megtörténik.

A szín színe
A Graphi bevásárolt
Tarts ki a k...

Tarts ki a kitartásért!

Északnyugat salish indiánjai sosem szakítanak félbe egy történetmesélőt, akkor sem, ha már hallották a történetet. „Úgy véljük, *soha nem ugyanolyan a történet, mint ahogy mi sem vagyunk ugyanazok az emberek,*” – magyarázza egy idősebb – „Változunk és növekedünk, így akárhányszor hallunk egy történetet, mindig új betekintést nyerünk abba.”

Tudom mire gondol. A következő történetet már több százszor elmeséltem, és csak mostanában jöttem rá egy új tanulságra.

Bob, a kiadóm az egyik nap ugrándozva jött be az irodámba. „*A papírgondjainknak vége*” – mondta nevetve – „*A nyomdász ki akart segíteni minket, és rengeteg papírt adott nekünk.*”

Az asszisztensemrel egymásra nézünk. A nyomdászok szoktak elajándékozni dolgokat? – csodálkoztunk. Rájöttünk a megoldásra. A könyvek nyomtatásakor a képek gyenge minőségűek voltak. Az éles fekete-fehér helyett a fényképek kódos szürkének látszottak.

Aznap megtanultam valamit: Soha ne engedjük kiadónkat „nagy üzletet kötni” a papírral. Azt kapjuk, amiért fizetünk. Mialatt a könyvek eladatlanul álltak a polcon, levontam egy újabb tanulságot: a vásárlók nem hülyék. Nemrég megkérdeztem magamtól, hogy vajon miért viselkedett az a papír olyan rosszul. Kinyitva a könyvet láttam, hogy az árnyalati pontoknak nincs alakjuk. Mind formátlan foltoknak tűntek, pökszerűen szétágazó nyúlványokkal. Rájöttem, hogy az volt a nagy baj a papírral, hogy gyengén tartotta a festéket. Rendben, nincs festékmegtartás.

A festékmegtartás a papír beszívóképeségére utal. A papír gyártásakor a papírpép rostszálak összeállnak egy lapon, amely eléggé porózus. A papír tökéletesebbé teszi a présgepek általában kisimítják azt a papír fényezőhengerek fölött történő átfuttatásával. A hengerek segítenek eltömíteni a papírt, de az nagy részt porózus marad. Ezzel a bevonat nélküli papírral az eljárás befejeződik.

A papír alaposabban eltömíthető egy tejlítványból (kaolin), vagy más anyagokból készült bevonat alkalmazásával. A be-

vonat kitölti a szálak közötti réseket, ezáltal sokkal simábbá és kevésbé felszívóképesé teszi a papírt. Amikor a festéket bevonatlan papírra nyomják, a papír oldószeri beszívódnak a rostszálakba és szétterjednek. Amikor a festék elmerül a durva papírfelületen keresztül, akkor az elveszti az egységes fényvisszaverő képességét. A papírra vetődő fénynek csak egy része verődik vissza a szemünkbe. A színek szürkébbnek hatnak, és a részletek elvesznek. Ez a fajta papír gyenge festékmegtartó-képességgel rendelkezik. Azok a papírok, amelyek jó tömítőanyaggal vannak bevonva, nem engedik, hogy a festék bevonatlanul a rostszálakba. Ehelyett a festék fennmarad a papír felületén. A pontok megtartják az alakjukat és a festék színezékek képesek több fényt közvetlenül a szemünkbe visszatükrözni. Több részletet és sokkal jobb szín intenzitást kapunk. Ez a jó festékmegtartó papír.

Ha egy olyan dolgot nyomtatunk, amely nagy színtelítettséget és jó részletfelbontást igényel, akkor válasszunk egy jó festékmegtartással rendelkező papírt. Ez majdnem mindig bevont anyagot jelent, habár van néhány bevonatlan papír a piacon, amely kivételes festékmegtartó-képességgel bír.

A festékmegtartás ellenőrzéséhez nézzünk meg olyan nyomtatványokat, amelyekre sűrű színes képek vannak nyomtatva mindkét oldalon. Egyesek és nagy telítettségűnek tűnnek a színek? Láthatók a finom részletek a képeken? Egy legalább nyolcszoros nagyítóval nézzük meg a pontokat! Látjuk az alakjukat, vagy bolyhosak a színek körül?

Végül, érdeklődjünk a szárítási időről, amely a látott képek előállításához szükséges volt. A présgepek a szükségesnél többet is tesznek a papírral. Ha a festékmegtartó-képesség túl nagy, akkor egyik oldószert sem itatja át a papír felszínét. Ez olyan, mint amikor filctollal az üvegre rajzolunk. A festék nem szárad meg. Amikor ez történik, akkor a festék az egyik oldalról átvész egy nem kívánt képet a következő oldalra. Ezt a problémát átütésnek nevezik. Egyeszer, amikor borítokat nyomtatunk, olyan

erős volt az átütés, hogy azt hittem kettős-látásom van. Megkérdeztem a nyomdászt, hogy mit tudna csinálni. „*Több szárítóporkell*” – mondta röviden. Többet adott hozzá. És még többet. Végül elég port tett hozzá ahhoz, hogy a festék felszívódjon és megszáradjon. A borítók most olyanok lettek, mintha hóviharon át néznénk őket. „*Mit mondott, hol szerezte ezt a papírt?*” – kérdezte a nyomdász.

„*A kiadóm vásárolta*” – válaszoltam. – „*Azt mondta nagy üzletet kötött.*”

Hallom azokat a salish öregeket csettinteni a nyelvükkel. Ugyanaz a történet, ugyanaz a személy. Sosem fogja megtanulni!

Constance J. Sidles
PRODUKCIÓS TANÁCSADÓ ÉS ÍRÓ

Photoshop 5 Biblia I. kötet

Photoshop 5 Biblia II. kötet

Debra Melchionni

Telefon: 30-977-9003
vagy
almap@mail.datanet.hu

Megjelent a második kötet

Webnéző

Előre a múltba!

Eszes görbék

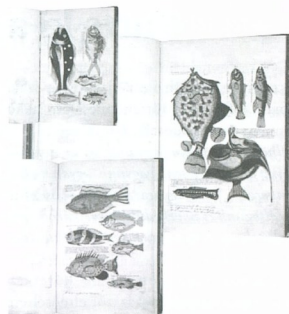
Előre a múltba!

A forrásmunkák tömege folyamatosan csökken a világon. Több száz éves tudományos szövegek, fontos irodalmi művek első kiadásai, kormányzati dokumentumok, személyes levelek, polgárháborús létszájmjelentések, üveglemezre készült negatívak – történelmi dokumentumok milliói pusztulnak a rovarok, a penészgombák, az emberi gondatlanság, a savas papír és más elemi károk következtében. Bizonyos könyvek a romlásnak olyan előrehaladott stádiumában vannak, hogy már kezelhetetlenek. Mások, amelyek még jobb állapotban vannak – különösen a ritkaságok – könyvtárak mélyén porosodnak, csak néhány tudós forgatja őket néhanapján, más nem is tud róluk. Még, ha a könyvtárak, múzeumok néha be is mutatják a nagyközönségnek ezeket a ritkaságokat, csak üveg alatt látható belőlük egy oldalpár. Akár a romlástól, akár a fokozott védelem miatt, ezek tartalma elérhetetlen marad. De újabbban világszerte a különböző könyvtárak, intézetek és üzleti vállalkozások erőfeszítéseket tesznek arra, hogy megkíséreljék ezt a problémát megoldani azáltal, hogy bizonyos

dokumentumokat digitális formában rögzítenek (pl. TIFF képek, PDF fájlok). Bár az eredeti nem helyettesíti, de a szkennelrel, vagy digitális kamerával készült elektronikus másolatok három fontos célnak tökéletesen megfelelnek: megőrzik az adott mű jelenkori állapotát, a tudósok tanulmányozhatják, olvashatják – az eredetivel azonos minőségben és az Interneten keresztül, vagy CD-ROM formájában publikálva széleskörű hozzáférést biztosítanak világszerte.

Mint bármely más átfogó projekt, a kezdeti szakaszban, a digitális konzerválás is számos problémát kell, hogy leküzdjön. Számos vitaforum, tanácskozás, konferencia után még mindig nincs általánosan elfogadott szabvány a képfelbontásra, a fájlformátumra, a szkennelre illetve a képernyőre vonatkozóan. Kereskedelmi társaságok próbálják bebizonyítani, hogy ők hajlandók áldozni az archiválási üzletre, de nem akarják közzétenni szabadalmaztatott technikájukat. Ám a legnagyobb gondot a technika fejlődése jelenti, a mai legelterjedtebb hardverek, médiák, vagy fájlformátumok egy-két év alatt elavulnak. (Ki az, aki ma adatokat tud kiolvasni egy mágnesszalagos tárolóból?) Annak biztosítása, hogy a digitális könyvek mindig a legújabb formátumok felé haladjanak, a tömörítetlen, vagy többféle formátumban való rögzítés hatalmas mennyiségű tárterületet igényel, arról nem beszélve, hogy az archiválást végzőktől is folyamatosan készenléletet követel.

Aztán ott van az a kérdés, hogy mi legyen az, amit az elektronikus publikálással megvédünk a romlástól. Hogy döntünk el, hogy a világ oly sok történelmi emlékéből, kéziratából és fotográfijából melyik legyen a kiválasztott. Ma a leggyakoribb, hogy egyéni preferenciák, vagy „demonstrációs projektek” (tipikusan a világát támogatott kísérletek bizonyos eljárások tesztelésére) döntenek, bár úgy tűnik beindul néhány nagy ívű program, mint az American Memory Project a Kongresszusi Könyvtárban; vagy az Árnyék völgye, két közösség összehasonlítása a polgárháborús időkben, különböző dokumentumok tükrében.

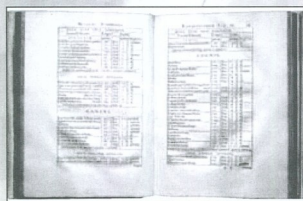
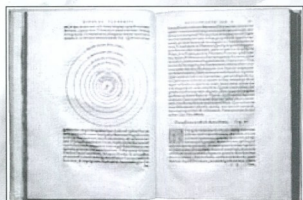

Az Octavo egyre növekvő digitális könyvgyűjteményéből: Louis Renard könyve a tengeri élővilágról, kézzel színezett metszetekkel illusztrálva. Az eredeti rajzokat Samuel Fallours készítette a Holland Kelet-India Társaságnál.

A ritkaság és a szépség

Tízénetkel évvel ezelőtt John Warnocknak, az Adobe Systems elnökének is volt egy egyéni elképzelése, hogy megkezdjen egy utat néhány úttörő munkával a nagyfelbontású digitalizálás terén. 1987-ben, miközben családjával Londonban töltötte szabadságát, egy régiségkereskedőnél rábukkant Euclidesz *Elemek* című művének egy régi kiadású példányára. Az elragadtatás néhány másodperc után, Warnock gyakorló matematikus, felesége ösztönzésére megvette a könyvet. Akkor még nem tudta, de tulajdonképpen ezzel kezdődött Warnock megfertőződése a „bibliofil vírusal”. Azóta figyelemre méltó könyvtárat hozott össze ritka és jelentős könyvekből, főleg azokat gyűjti, amelyek valamilyen módon befolyásolták a világtörténelmet. Leginkább saját örömeire tartotta ezt a könyvtárat, és nem nagyon kedvelte azt az érdeklődést, ami az ilyen beszerzéseket elkerülhetetlenül követte. 1996-ban, mint minden évben, Warnockot meghívták a Technology, Entertainment, and Design (TED) konferenciára Montereybe, hogy tartson egy beszédet. A rendezők ezúttal valami mást kértek, ami eltér a korábbiaktól: beszélhetne a hobbjáról, – mondták, és Warnocknak az jutott eszébe, bemutatathatna néhány könyvet.

Úgy is lett, megtartotta előadását, úgy, hogy a könyvek egy egyszerű kartondo-

Kopernikusz tanulmánya a mennyei szférák forradalmáról. Ez az a mű, ami megváltoztatta szemléletmódunkat, ahogy elképzeljük a földet az Univerzumban.

bozban ott voltak mellette a pódiumon, és egyenként bemutatta azokat a hallgatóság-nak: Kopernikus tanulmányát, amely forradalmasította a csillagászati szemléletmódot; Newton *Opticks* című művét a fényt-an elméletéről és a már említett Euklidész. Röviden ismertette történetüket, jelentőségüket. Az előadás alatt a hallgatóság szokatlan csendben figyelt, de amikor a végére ért, megdöbbenő fogadtatásban volt része. Az emberek nemcsak, hogy felállva, zajosan ünnepeletek, voltak, akik könnyezve jöttek előre a színpadhoz. Ők ezeknek a munkáknak a rövidített, modernizált változatait ismerték meg tanulmányaik során, de az alapvető ötletek forrását jelentő művek eredetiségével soha sem találkoztak, megérintette őket a gondolat fejlődésének történelmi távlatára.

Ekkor jutott Warnock arra a gondolatra, hogy sokkal nagyobb nyilvánosság előtt is be kell mutatnia gyűjteményét. Otthon aztán sokáig próbálgatta a szkennelési módokat, képméreteket, és arra jutott, hogy a legkényebben kezelhető a PDF fájlformátum, amely a beszkenelt képeket tartalmazza. Néhány évvel később megszületett Octavo, a különleges és ritka könyvek digitális bemutatásának céljával létrehozott vállalkozás.

Az újonnan létrejött cég vezetője Warnock támogatásával Patrick Ames lett, aki korábban az Adobe Press első embere volt (és aki szintén kísérletezett digitális könyvekkel). Az Octavo elsősorban kiadó, amely könyveket vesz fel CD-re, PDF formátumban azzal a céllal, hogy árusítsák azokat nagy könyvtárak, múzeumok boltjaiban, ott, ahol esetleg az eredetit is őrzik. Az Octavo kiadásában elsőként jelent meg Shakespeare költeményei 1640-es kiadásának, Robert Hooke *Micrographia*-jának (mikroszkóp által látható képek bemutatása a XVII. századból) és Newton *Fénytan*-ának elektronikus változata – mind Warnock gyűjteményéből. Nagy sikert értek el ezek a kiadványok, és ma már, több mint egy tucatnyi kiadvány után, hetente több felkérést kapnak különböző intézményektől, magánszemélyektől és könyvtárraktól. A végső döntés, hogy mi kerüljön sorra a digitalizálásban, E. M. Ginger kezében van, aki neves könyvszakértő és az Octavo vezető szerkesztője. Ő vizsgálja

meg, természetesen az eladhatósági szempontokat is figyelembe véve, hogy az adott mű mennyire fontos, mennyire hasznos a tudósok számára és ő ellenőrzi a készülő oldalakat.

Az Octavo munkatársai tiszteletteljesen és nyelvművelő szándékkal közelítenek egy könyvhöz. Ames szerint az a törekvésük, hogy a „könyv minden személyes vonását megőrítsék a digitális kamerával, megfelelő megvilágítás mellett, amennyire az lehetséges. A külön erre a célra kifejlesztett digitális fényképezőgéppel az állítható állvány fölött helyezkedik el. Az állványra helyezik a nyitott könyvet, így egyszerre két oldal kerülhet a felvételre, félelmetes mennyisé-

gű adat formájában, ugyanis a maximális felbontás 8.000x10.000 pixel, egy felvétel átlagosan 140 megabájt nagyságú. Egy egyszerű, tömörítés nélküli könyv a 20 gigabájtot is meghaladhatja. Az így kapott képek a betűk és az ábrák minden apró részletét megőrzik, de ezen felül még a papírostok textúráját is tartalmazzák. A kamera mélységélessége lehetővé teszi a könyv vastagságának és súlyának érzékelését is. Ezután minimális beavatkozás következik Photoshopban, némileg javítják a kontrasztot, ha szükséges, és ekkor teszik bele az eredeti szövegek képével szinkronban egy láthatatlan rétegre az eredetivel megegyező szöveget még egyszer, hogy ab-

Minden kedves vásárlónknak boldog karácsonyt és sikerekben gazdag új esztendőt kívánunk!

Önt is
ajándék várja
karácsonyánk
alatt!

ALMÁRIUM
APPLECENTER

1064 Budapest,
Bajza utca 72.
telefon: 474-0300
fax: 474-0309
E-mail: mail@almarium.hu

Az elmúlás dilemmája

A ritka könyveket megvédjük a digitalizálás révén, de ki védi meg a digitális fájlokat? A sors fintora, hogy ezeknek az elektronikus könyveknek az adathordozói nem hosszú életűek. A papír – főleg a modern, savas gyártási technológiával készült – sok száz évig jó állapotban eltartható, de a digitális fájlok CD-ROM-on garántált élettartama csak 30 év. A számítástechnikai eszközök és programok még gyorsabban elavulnak. Akár az évezredváltás, az adattárolás is komoly probléma szerte -- a világon, de lehet, hogy ez még jelentősebb, mivel ma már óriási tömegű adat, ismeretanyag van, ami csak elektronikus formában létezik. A fontos digitális fájlokat néhány évenként új lemezre át kell írni, és, hogy nehogy lemezhiba, földrengés, villámcsapás következtében elveszítjük az adatokat, ezért célszerű minden fontos anyagról háttér másolatot készíteni.

De a szkeptikusok szerint arra nincs idő, se pénz, hogy ellenőrizzük, hogy mindent hibátlanul átmásoltunk-e -- egyszerűen túl nagy az adatok tömege. Azt mondják, a legjobb módszer a digitális adatok védelmére, ha kinyomtatják azokat savmentes papírra (ma már újra van erre technológia). George Farr a Humán Tárgyak Nemzeti Alapítványának társigazgatója, aki a művek védelméért és hozzáférhetőségéért felel, elismeri a problémát és azt hangsúlyozza, hogy a mai digitalizálási projektek inkább az elérhetőséget szolgálják, nem a védelmet. Hibrid megoldást javasol: digitális verziót a széleskörű hozzáférhetőség kedvéért, mikrofilmre, könyvtári helyben olvasásra (megbízhatóan többszáz évig megmarad), és az eredeti dokumentumok konzerválását, amennyire lehetséges.

ban az ismert szövegszerkesztő funkciókat (ami itt fontos a keresés, másolás stb.) elérhetővé tegyék.

Két munkán dolgoznak jelenleg. Az egyik Louis Renard kézzel festett illusztrációkkal díszített könyve 1754-ből, a trópusi halakról, a Philadelphiai Természettudományi Akadémiáról; a másik pedig a *Book of Hours* (Órák könyve) imádságoskönyv francia változata 1524-ből, (amelynek iniciáléit a kalligráfusok iparostüllete készítette). Mindkettő dícselkedhet azzal, hogy milyen tökéletes reprodukciókra képes ez a nagyfelbontású technika. Nagyítóeszközzel ráközelíthetsz, amennyire lehetséges, és hiperrealista élményben lehet részed.

A könyvkupacok

Louis Sharpe, egy nagysebességű, bankokban használatos csekk-szkennereket gyártó cég, a Picture Elements elnevezésként másoknál meg a kérdést. Szerinte nem a ritka, értékes könyvek nagy felbontású feldolgozására koncentrálni, hanem a közönyvűtárak hétköznapi anya-

gait kellene elektronikusan is publikálni. Az ő ötlete az, hogy automatikus, nagy sebességű szkennerekkel, alacsony költségek mellett lehet digitalizálni kéziratokat és könyveket, amelyek kevésbé értékesek, de mindazonáltal fontos információkat tartalmaznak.

Egy jó példa erre a Federal Theatre projekttel kapcsolatos iratok gyűjteménye a világválság idejéből, amikor az Egyesült Államok kormánya megpróbált állatalan szerzőket és színeszeket valamilyen formában világszerte. Főlöszleges és szükséges lenne ezeket az Octavo-féle módszerrel digitalizálni, a Sharpe-féle futószalagos módszer célra vezetőbb lenne.

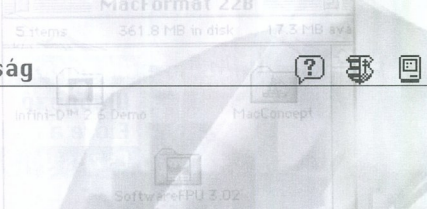
Ráadásul Sharpe egy nonprofit szervezet létrehozásával megpróbálja demokratizálni az elektronikus feldolgozást. A szervezet neve: Adopt a Book, és a lényege, hogy az

itt tömörülő könyvtárak a magánszemélyektől, vagy cégektől, intézetektől kapott támogatásokat arra fordítják, hogy az adományozók által kiválasztott (szponzorált) könyveket digitalizálják, és egymás között megosztják a világháló segítségével. Egy igazi könyvgyűjtő számára szentségörösrnek tűnhet, hogy egy könyvet (persze csak olyat, ami több példányban létezik), ívekre szétbontanak, hogy a síkskenneren keresztül beolvassák a számítógépbe. Sharpe szerint egy könyv feldolgozása ily módon 100 dollár (kb. 25 000 forint) körüli költséget jelent, míg azonos mennyiségű szabadlapokból álló papírköteg, -- tehát amit nem látott könyvkötő, -- kb. 30 dollár (kb. 7 500 forint).

Perui portrék

Az idén nyáron hasonló nagy tömegű szkennelési feladatot hajtottak végre Peru hegyei között, de ezúttal nem papírokat, hanem üveglemeze készült fotográfiai negatívokat digitalizáltak a huszadik század elejéről. Abban az időben, amikor Alfred Stieglitz és Edward Steichen megmutatták, hogy kamerával is lehet új művészeti ága létrehozni és művelni, két ember a távoli Peruban, az Andok 2700 méteres magasságain a fotográfia búvköreibé került. 1916-ban Carlos és Miguel Vargas, az európai művészetet figyelemmel kísérő cseh származású testvérpár kezdett kísérletezni nagyméretű amerikai fényképezőgéppel. Minden lefényképeztek: Arequipa városka embereit, helyeit és eseményeit: ficsúrokat, a lánnyart, temetéseket, partikat, vallási ünnepeket, de ami technikailag a legérdekesebb, és a fivérek munkásságában a legjelentékenyebb, hogy éjszakai felvételeket is készítettek, bemutatva a város különböző helyszíneit kísérletes, derengő fényben, a villanyvilágítás hajnala. Ez a figyelemreméltó munkásság viszonylag ismeretlen volt, de Peter Yenne, houstoni fényképész, és Michele Penhall tudós változtatni akart ezen.

1990-ben Yenne Peruba utazott egy barátjával, aki megígérte, hogy megmutatja neki a Vargas fivérek üvegnegatívjait Arequipából. Amit ott látott, azon nagyon elcsodálkozott: 10 000 törékeny, 1/16 coll (1,6 mm) vékony üveglemez volt ott, 70 éves korához képest jó álla-

potban, kartondobozokban, egy salaktég-lából épült csirkeelben. A következő években a Vargas birtok beleegyezésével néhány válogatott fotográfia bemutatásával Yenne felhívta a közvélemény figyelmét az itt porosodó kincsekre, és erőfeszítéseket tett a maradék képek megóvására, mielőtt a turistáknak eladogatnák azokat, vagy teljesen tönkremenének Arequipa meglehetősen durva, földrengés-veszélyes környezetében. Mivel ilyen tömegű negatívól papírképet másolni megfizethetetlenül drága lett volna, Yenne a digitalizálásban kereste a választ, mivel az gyorsabb és olcsóbb megoldás, – a fekete-fehér szkennelés viszonylag egyszerű.

Végeredményben Yenne most a Photographic Archive Project Alapítvány kurátora, amely egy, a fejlődő, főleg dél-amerikai országok fontos, de rejtett fotográfiai emlékeinek feldolgozásával foglalkozó nonprofit szervezet. Idén nyáron Penhallal, (aki a doktori disszertációját Martin Scambiról, egy másik fontos perui fotográfusról írta), Adelmá Benavente Garcíával (az első perui fotográfiai archívum alapító igazgatójával) és 50 önkéntes-

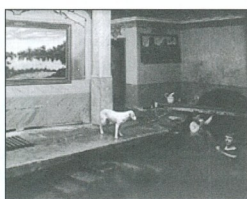
sel Yenne egy csoportot alkotott, hogy az üvegnegatívokról digitális képeket készítsenek az Earthwatch támogatásával. (Az Earthwatch is egy nonprofit szervezet, amely világszerte minden évben többszáz expedíciót, ásatást természet-megfigyelő táborot és mindenféle kutatást szervez és támogat neves tudományos szakemberek és önkéntesek részvételével.) Egy bérelt házban letisztogatták és 300 DPI-vel beszkennelték a képeket, így azt bemutathatják a múzeumi kioszkokban, és árusíthatják a nagyközönség körében, az így befolyó nyereségből pedig a Vargas birtok is részesedik. A következő két évben Yenne és Penhall hasonló munkát tervez Bolíviában és a perui Ciscoban.

Tegnap és tegnap...

Ahogy a nagy felbontású szkennerek és digitális kamerák egyre olcsóbbak és könnyebben mozgathatók lesznek, a digitalizálás által felölelt terület is egyre szélesedik, egyre több értékes dokumentum

elektronikus feldolgozása által. A virtuális könyvtárak lehetővé teszik, hogy saját otthonodban nézhed meg, tanulmányozd az értékes köteteket – lényegesen olcsóbban, és a hagyományos, polcos könyvtárak használatához (és talán egyre inkább szükséges) alternatívái lesznek.

Richard Kuhta, a nagyra becsült Folger Shakespeare Könyvtár könyvtárosa a digitalizációval kapcsolatban türelmetlen, de azért óvatos. Agyódi a digitális fájlok hosszának mondot élettartama miatt, és ő inkább a konzerválást, tehát a jelen állapot digitális rögzítését és annak megőrzését tekintti fontosnak, az eredeti megóvásával szemben, ő továbbra is lehetővé tenné bizonyos kutatók számára, hogy fizikai valóságukban találkozzanak a művekkel. Azt mondja, a digitális verzió nem tudja teljességében visszaadni egy könyv „hangszínét”, főleg nem, ha közben a számítógépet is kezelned kell, ami az egészet kóvveti. De azért nagyon várja azt a napot, amikor a község is megtekintheti Shakespeare műveinek 1623-as kiadását a képernyőn, ami most van előkészületben az Octavonál.

Vargas fivérek

Amikor azt olvasták egy kritikusától, hogy bárki képes arra, hogy gyönyörű felvételeket készítsen Arequipában, mert olyan jó a fény, a Vargas fivérek elkezdtek éjszakai felvételeket készíteni lampionokat, villanófényt és korai villanyvilágítást használva. De mivel az ilyen fényforrásokkal nagy tereket nem tudtak jól megvilágítani, Peter Yenne úgy véli, hogy néhány tabló, dramatizált beállításokkal, színpadon készült, rögzített kamerával, vagy 15 perces expozícióval, úgy, hogy villanófényekkel külön-külön megvilágították a színpad egyes részeit, de a képen úgy tűnik, mintha egyidejű, sajátos fényhatás érvényesülne.

A Vargas fivérek nagyon sok portrét is készítettek, Helba Huala, a táncosnő, Clara Luzzi asszony, és J. L. Villanueva, a szobrász. A fürdő Yurában, Arequipa közelében. Az itt bemutatott képek 1920 körül készültek.

**Webnéző
Előre a múltba!
Eszes görbék**

Eszes görbék

Sávszélesség

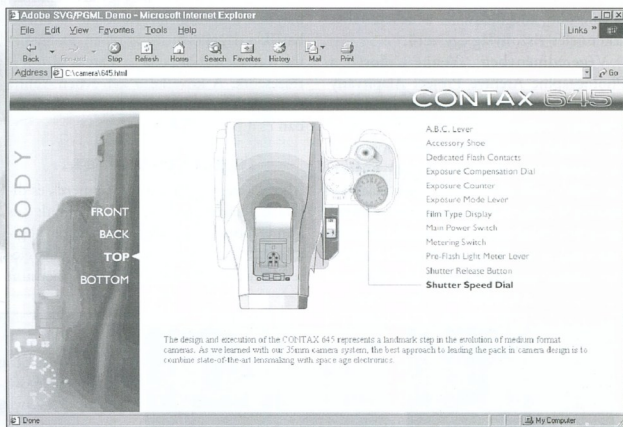
Minél tovább dolgozunk a „web-szakmában”, annál inkább a sávszélesség tűnik a legfontosabbnak az életünkben. Hány bitet nyomtatunk keresztül egy lassú Internet-kapcsolaton egy másodperc alatt? Az emberek órákat töltenek azzal, hogy minimalísrá csökkentsek a web oldalaink méretét – különösen a GIF és JPEG képeket – azért, hogy azok gyorsan jelenjenek meg a képernyőn, mielőtt a néző elveszti a türelmét és egy másik site-ra szörfözik át. Hamarosan lesz egy SVG nevű új grafikai formátum, amely várhatóan sokkal kisebb fájlokban szabja meg a képeket. Vannak, akik szerint a sávszélesség kérdése nemsokára eltűnik, mert mindenkinek sebességgű összeköttetése lesz „napokon belül”. Ez nagyon optimista vélemény, de nem túl reális, kivéve ha a „napokon belül” meghatározás geológiai időn alapszik. Lévn, hogy a legtöbb ember nem szándékozik nagyobb „csöveket” beszerezni a közeljövőben, csak egy dolgot lehet tenni: kisebb tenni a képeket. Ehhez meg kell értenünk valamit arról, ahogy a grafikat az ábrázolják egy digitális világban.

A bináris térképek nagyok

Képzljük el, hogy telefonálunk egy barátunknak, és megpróbáljuk leírni neki egy kör kinézetét. Mondjuk, hogy ez a barát nem túl éles eszű és nem tudja, hogy milyen egy kör, vagy egy görbe. Az egyik módszer, amellyel sikerrel járhatunk, hogy ha egy nagy rácsra bontjuk le a képet, amelyben ezernyi négyzet látható. Ezután

mondhatjuk, hogy „Az első négyzet fehér, a második fehér, a harmadik fekete, a negyedik...” Tehát ez lenne az elképzelés.

Ez az, amit a GIF, JPEG, és PNG fájlok tesznek: pixelek hálózatát ábrázolják, gyakran egyszerre csak egyet, egy nagyon bűta barát számára (a web-böngészőnk). Buzasztó? Bizonyára az.

Vektorok definiálása

Ha a web-böngészőnk eléggé értelmes, egyszerűen leírhatnánk a kört úgy, hogy „A képernyő közepén rajzolj egy 1 inches sugarú kört.” Ez a mondat kevesebb, mint 8 bájttal információ (nem 8 Kb, a 8 bájttal hozzávetőlegesen .008 Kb), tehát nagyon gyorsan átjut bármely web összeköttetésen. Ez a koncepció az objektum-orientált vektor a grafikai formátumok és nyelvek mögött, mint amilyen az Adobe PostScript nyelve, a Macromedia Flash formátuma, és az Apple QuickTime 3 formátuma. Amikor rajzolunk egy kört Adobe Illustrator-ban és kinyomtatjuk azt, akkor a program a kört egyszerűen egy egyvonalas utasítással ábrázolja, amely továbbításra kerül a nyomtatóra (valójában az Illustrator olyan utasításokat is küld, amelyeknek semmi köze sincs a körhöz, de ez egy másik történet). Ez megfelelően működik, ha a nyomtató rendelkezik egy PostScript értelmezővel csak azért, mert az értelmező elég okos ahhoz, hogy tudja milyen egy kör és hogy kell lerajzolni.

Nyilvánvaló, ha a web-böngészők megértenék hogyan kell kört, háromszöget, vonalat és görbét rajzolni, akkor a web-fejlesztők olyan grafikat állíthatnának elő, amelyek rendkívül gyorsan haladnának át, ezzel mindenkit boldogítva téve.

Az SVG létrehozása

Nagyjából egy éve az Adobe elkezdett együttműködni a Sun-nal és a Netscape-pel, egy vektor grafikai web szabvány kifejlesztése céljából, amelyet PGML-nek hívnak (Precision Graphics Markup Language), és nem szorosan értelmezve a PostScript-re épül. Ezzel egy időben a Macromedia és a Microsoft elkezdett dolgozni egy hasonló, VML (Vector Markup Language) nevű szabványon. Azután, hogy mindkét csoport bemutatotta ötletét a World Wide Web Consortiumnak (W3C), úgy döntöttek, hogy új formátumot kell létrehozni mindkét SVG (Scalable Vector Graphics) Working Group megvalósítással. Azóta nagy előrehaladást valósítottak meg, a formátum azonban még gyermekcipőben jár. Az SVG kezdeti

**Felrisszültünk,
de címünk a régi:**

www.almalap.hu

vázlat specifikációja csak ez év februárjában került először nyilvánosságra. Több cég (beleértve a Quark-ot, a Corel-t, a Hewlett-Packard-ot és IBM-et) dolgozik jelenleg az SVG formátum részleteinek kidolgozásán, de jelenleg nincs olyan alkalmazás, amely ebben a formátumban ír fájlokat, és még ha kézzel kódoljuk is a saját grafikaikat, úgy sem tudják a böngészők megjeleníteni azokat. Valószínűleg még egy évbe telik, amíg az SVG egy elképzelésből valóságos lehetőséggé válik a web-fejlesztők számára, és talán még két év, amíg elég ember rendelkezik majd SVG-t ismerő böngészőkkel a gyakorlati felhasználáshoz. (Persze ez csak az én becslésem, és nem feltétlenül a W3C, az Adobe Systems, a böngésző fejlesztők, vagy az SVG szabványmeghatározásban résztvevő többi cég véleménye.) Mégis, a széles körben támogatott vektoralapú grafikus fájl formátum ötlete olyan izgalmas, hogy az SVG már eddig is óriási érdeklődést keltett.

Mit tud az SVG?

Mit rajzolhatunk az SVG segítségével? Mivel a formátum vektoralapú, nagyjából mindenhez használhatjuk, amit le szeretnénk rajzolni egy illusztrációs programban, pl. az Adobe Illustrator, a Macromedia FreeHand, vagy a CorelDraw programokban. Az SVG vizuális szabványmeghatározása lehetővé teszi kétdimenziós egyszerű tárgyak (vonalak, körök, háromszögek, csillagok, stb.) rajzolását, valamint bonyolultabb alakzatok felépítését a Bézier görbék alkalmazásával. Amíg a szövegek egy GIF-ben, vagy JPEG-ben pixelekre vannak rasterizálva és teljes mértékben szerkeszthetetlenek, az SVG-é csak szöveg, és a web-fejlesztő bármikor módosíthatja azt, vagy annak megformálását. Akár egy útvonal mellé is beállíthatja. Ha van egy tárgyunk, bármivel kitölthetjük, vagy rajzolhatunk rá, beleértve a gradiens átmeneteket, vagy a mozaikos mintákat is. Használhatunk egy tárgyat egy másik tárgy odakapcsolására is (pl. egy grafikát csak egy szövegen belül láthatóvá tenni). Ezután, mivel a grafikák matematikailag tiszta képekből épülnek fel, beállíthatjuk a méretüket, vagy elforgathatjuk azokat, és ezáltal a minőségük nem fog romlani.

Ráadásul, eltérően azoktól a formátumoktól, amelyek jelenleg a PostScript-alapú illusztrációs programok támogatnak, az SVG lehetővé teszi a tárgyak részlegesen

átlátszóvá alakítását, vagy alfa-csatorna maszkok beépítését az alakzatokhoz. Például egy ablak bal szélét finoman a háttérre olvashatjuk, vagy egy szövegrészletet egy másikba keverhetünk. Az SVG egyik legérdekesebb funkciója lehetővé teszi a vektor adatok raster-alapú szűrését (ahol a grafika egy bináris térképbe van rasterizálva, majd egy szűrő kerül rá mielőtt a képernyőn megjelenik). Ezáltal lágy, átetsző, vetődő árnyékokat készíthetünk, vagy akár (elméletileg) legömbölyített, részűtos gombokat a levegőben egy vektor objektum közepén.

Az SVG szabványterv szerint a szerzők számos könyvet tanulmányoztak át a web grafikai Photoshop-ban való készítéséről, és azzal az elképzeléssel építették fel a specifikációt, hogy az SVG képes legyen ugyanazon effektusok többszínűség létrehozására a vektor ábrák alkalmazásával.

SVG, XML és CSS

Ezeknek a képeknek a tényleges felépítésénél az SVG egyestí a PostScript lapábrázolási nyelvet a PDF (Portable Document Format) tömörségével. Az SVG az XML (eXtensible Markup Language), valamint a CSS (Cascading Style Sheets) szabványainak felhasználásával íródott. Az XML alkalmazásával a fájl formátum lényegében definiálja a grafikus tárgyat, amely sokkal rugalmasabban manipulálható, mint a PostScript-ben, vagy a PDF-ben levők. Például megnevezhetünk egy alakzatot (vagy alakzat csoportot), majd később újraábrázolhatjuk azt, egyszerűen a nevét megadva. Ehhez hasonlóan elhelyezhetünk grafikus alakzatokat egy adatbázisban, kereshetünk grafikákat meghatározott jellemzők szerint (pl. „keresd ki az összes színes táblázatot, amely az 1997 GNP szöveget tartalmazza”), majd ezután felépíthetünk egy weboldalt a keresés alapján.

A CSS alkalmazásával a fájl formátum definiálja a stílusokat, amelyek újból felhasználhatók, vagy egyszerűen módosíthatók számos grafikai alkotóelemen keresztül. Például gondoljunk egy egyszerű stílusmeghatározás módosítására: minden piros logó zöldre változtatása céljából az egész web site-on; vagy ezeknek a logóknak a 10 százalékos lelkicsinyítéséhez.

Mivel az SVG az XML/CSS szabványok-ra épít, az SVG használható egy egyedül-

AZ ALÁBBI TANFOLYAMOKRA JELENTKEZÉS:

Kiadványszerkesztő tanfolyamok:

- PHOTOSHOP komplex (60 óras, heti 2x3 óra)
- QUARK komplex (60 óras, heti 2x3 óra)
- QUARK intenzív (30 óras, heti 2x3 óra)
- ILLUSTRATOR komplex (48 óras, heti 2x3 óra)
- KOMPLEX KIADVÁNYSZERKESZTŐ (180 óras, heti 2x3 óra)
- OPERÁCIÓS RENDSZER (6 óras, 2x3 óra)

Tanfolyamdíj 1500 Ft/óra.

Színkezelés és kalibráció

2 x 3 óra: 6000 Ft

Tervezett időpont:

január 25-én, (hétfőn) 17 órától és 27-én (csütörtökön) 17 órától
Jelentkezés telefonon: 452-7730

Szeretném, ha folyamatosan tájékoztatnának a MacAcademia tanfolyamairól és rendezvényeiről.

Név:

Cím:

Telefon:

Fax:

E-mail:

A kitöltött kérdőívet az alábbi címre vagy faxszámra kérjük visszajuttatni.

A MacAcademia az Ön által megadott adatokat hardisként felfűrésze nem szolgáltatja ki, nem használja fel!

MacAcademia Budapest, XIII.

Róbert Károly krt. 82-84.

Telefon: 06-309-191-965

Fax: 452-7730

www.macacademia.hu

ló, független grafikus fájl, vagy egy másik weboldalon belüli részlet felépítésére.

Interaktív SVG

Természetesen a szép képek rajzolása a képernyőre csak egy része a lehetőségeknek. Az SVG formátumot óvatosan dolgozták ki azért, hogy előnyét élvezzük az összes jelenlegi technológiának, pl. a hiperösszeköttetések más weboldalakkal hasonló módon a HTML címkejéhez. Mivel az SVG ábrázolja a tárgyakat a képernyőn, hasonló módon rendelhetünk hozzájuk scripteket a szabványos OnMouseOver és OnMouseOut eseménykezelők használatával (ugyanazok a scriptek működnek a HTML és SVG tárgyaknál is). Például, ha a kurzort egy kép fölé viszzük, amely 50 százalékban átlátszó, akkor az átlátszatlanná válik.

Az SVG összhangban van a W3C DOM (Document Object Model) specifikációjával is, így a DHTML összes animációja működni fog: például beszúszathatunk szöveget a képernyő széléről, színeztetünk négy másodpercet, és azután elkezdjük forgatni azt egy körben.

A vektorok nem mindenkinek szólnak

Minden érdekes funkciók ellenére akar valaki mást használni az SVG-n kívül? Sajnos, amíg sokféle dolog rajzolhatunk vektorokkal, van néhány dolog, amelyben a vektorok gyengék. A legényesebb, hogy a beszkennelt képek (amelyek mindig bináris térképezésűek), általában verik a vektor ábrák részletesebb és a fotorealisztikus minőség terén. Minél több részlet van egy képen, annál kevésbé hasznos a vektor ábra. (Egy erdő minden fájának minden levelét lerajzolni Bézier-görbék használatával gyötrelmes lenne.)

Szerencsére az SVG lehetővé teszi a vektor ábrák keverését a GIF, JPEG, és PNG formátumú képekkel. Például elhelyezhetjük cégünk elnökének arcképét egy csillag alakú vektor alakban. Ez nem számít újnak a nyomtatottoldal-szerkesztésben, de nagy előrelépés a web-grafikák szempontjából.

Természetesen a vektor ábrák mérete bárholyan beállítható (vagy elforgatható, ferdíthető, vagy ilyesmí) és kitűnő minőségű marad, ellenben a binárisan feltérképe-

zett kép elmosódottá válhat. Ez a hatás hasonló ahhoz, mint amikor nagymértékű méretváltoztatásokat végzünk egy képen Photoshop-ban.

Mi van a Flash-sel, vagy a QuickTime-mal?

Míg az SVG még mindig csak hónapok múlva (ha nem évek) valósul meg teljesen „honos” web formátumként, addig a nem honos formátumok, mint a Macromedia Flash és a QuickTime3-ban lévő vektor grafikai eszközök (amelyet olyan alkotóeszköz segítségével hasznosíthatunk, mint az Electrifier Pro) már most meg tudnak jeleníteni vektor grafikákat a web-en. Azonban számos fontos különbség van ezek és az SVG között. Először is a Flash-t és a QuickTime-et egy cég fejlesztette ki (a Macromedia és az Apple) és mostanig csak Macromedia-alkalmazásokkal lehetett létrehozni Flash fájlokat (a specifikáció nyilvános).

Másodszor, mindkét formátum plug-in-eket igényel egy web-böngészőben való megfelelő megjelenítéshez, de nem mindenki rendelkezik ezekkel, annak ellenére, hogy ingyenesek. Harmadszor, mindkettőt olyan fájlok állítják elő, amelyek bináris formátumban vannak ASCII szöveg formátum helyett. Ezek közül egyik sem teszi a Flash-t, vagy a QuickTime-et szükségzerűn jobbá, vagy rosszabbá az SVG-nél. Jelenleg a plug-in szükségessége, bár kellemetlen, de még mindig jobb, mint az a tény, hogy szinte senki sem képes az SVG fájlok megtekintésére. Amíg a Flash bináris fájljai tömörebbek lehetnek, mint az SVG XML/CSS szöveg fájljai (Nincsenek SVG fájljaim a pontos összehasonlításához, így még nem tudom ezt igazolni, de elfogadható feltételezésnek tűnik), nem nyithatunk meg Flash fájlokat az SVG szerkesztésben, hogy megszerkesztjük, egyszerűen összekeverjük őket HTML kódokkal, vagy szöveget keresünk meg bennük a szabványos kereső eszközök segítségével.

Eléggye egyértelmű, hogy az emberek továbbra is a Flash-t és a QuickTime-et fogják használni a belátható jövőn belül, és ezek a fájlok valószínűleg tovább élnek az SVG mellett, amikor elkezdik használni az új formátumot.

A vektorok jövője

Az SVG-hez hasonló új technológiákkal az a gond, hogy mindannyian már most használni akarjuk őket. Világos, hogy ez lehetetlen. Az SVG-n dolgozóknak vannak nagyon hatásos, korai koncepciót igazoló bemutatói, de a többieknek több hónap telik, amíg kézhez kaphatják az eszközöket, amelyek SVG ábrákat képesek létrehozni és megjeleníteni. Több hónapig tart majd az is, amíg az összes apró részletet kidolgozzák.

Mindazonáltal, ha az Internet történelem megtörtént nekünk bármit is, az az volt, hogy megéri felkészülni. Aki profi web megjelenítő és még mindig a sávszélesség kérdésével küszködik, az jó alaposan tanulmányozza a vektorokkal való munkát a web-en.

A bináris térképből pontokból és sínekből épülnek fel, amelyek egy pontos hálózatra esnek. Az illusztráció bal felemgumtája, hogy néz ki egy bináris térképábra, ha növelik a méretét. A jobb oldal viszont azt mutatja, hogy egy vektor ábra milyen gyönyörűen felengyitható, megtartva a görbék simaságát, függetlenül a ráközelítés szintjétől.

Ez az illusztráció egy kísérleti SVG bemutatóból származik, amelyet az Adobe fejlesztett ki. A képek azt mutatják, hogyan közelíthetünk rá egy SVG illusztrációra a valóságosság elvesztése nélkül.

Az SVG támogatja az OnMouseOver-t és a hasonló esemény kezelőket, ezáltal használhatjuk a JavaScript-et összetett átfordított effektusok készítéséhez. Ebben a példában a kurzor elhelyezése egy menü fölé a képernyő jobb oldalán, a kamera illusztráció egy rétegnek kiemelését okozza.

David Blatner (david@moo.com)

Macintosh számítógépek és perifériák szervizelésére, ill. számítógépek és nyomdai gépek értékesítésére keresünk munkatársakat. Szakmai tapasztalat, angolnyelv-tudás, autó előny.

06/20/333-3019
06/20/331-6556

ALMABOLT

Mac OS

Apple

Apple Computer

Almabolt Almabolt Almabolt Almabolt

Ezt a megrendelőszelvényt célszerű kívágni, és a KÉK Kft. (1136 Budapest, Hollán Ernő u. 49.) címére elküldeni, vagy lefénymásolva elfaxolni a 339-9623-as telefonszámra.

További információ kapható a 06/309/591-715-ös vagy a 06/309/779-003-as telefonszámokon.

Az árak az áfa-t igen, de a postaköltséget nem tartalmazzák.

Név:

Postacím:

Telefon:

Szeretném megrendelni az alábbi termékeket

Magyar nyelvű kézikönyvek

.....db A Macintosh világa (CD melléklettel)	2 830 Ft
.....db PageMill (CD melléklettel)	2 500 Ft
.....db Adobe Illustrator 7.0 és 8.0	2 464 Ft
.....db PowerPoint	2 100 Ft
.....db QuarkXpress 4.0 (ComputerBooks Kiadó)	2 340 Ft
.....db QuarkXpress 4.0 (Kiskapu Kiadó)	2 450 Ft
.....db Stílusgyakorlatok	8 990 Ft
.....db Photoshop 5.0 Biblia I-II. kötet + CD Összesen:	8 400 Ft
.....db Adobe Premiere	2 464 Ft
.....db Adobe Photoshop 5	2 464 Ft

Apple reklámtárgyak

.....db póló L, XL, XXL méretben	1 600 Ft
(Karikázza be a megfelelő méretet!)	
.....db bögre	800 Ft
.....db kulcstartó	400 Ft
.....db kitzűző	300 Ft
.....db toll	80 Ft
.....db papírzacskó	45 Ft

Vállalom, hogy az utánvételt küldött árut az átvételkor készpénzben kifizetem.

.....
alírási, dátum

Tartalom
Almahang
Kótya-Vetye

Vásárolóknak feleslegessé vált, működőképes ADB egeret és magyar, numerikus részzel is rendelkező billentyűzetet.

Érdeklődni: 06-1/333-0266, e-mail:aszandek@matavnet.hu.

Microtek skanmaker 600 cs és Apple II. NTX fekete-fehér 300 dpi-s lézernyomtató eladó. Érdeklődni: 200-4195 vagy 06/20/987-7387. E-mail: abacus@f24kibernet.hu.

Keresse! Apple QuickTake 200-as digitkamerát, Apple 1x Multimedia-Playert (az első 3-féle cd-lejátszót), Apple tv-tunerhez távirányítót, Newton

Messagepad 130-asat - vagy attól nagyobbat. Sóvári Zsolt, tel: 334-2758, email=sovari@zool.nhms.hu.

IMac 333 MHz 64MB RAM 6GB HDD, Epson Stylus 740 nyomtatóval (6 hónaposan) garanciával jutányos áron eladó illetve cserélhető. Érdekel PPC9600 vagy 8600-as. Érdeklődni lehet: Bakon Tamásnál, telefon: 06-93-325-795.

Power Macintosh 4400/200 eladó. 200MHz proci, 32MB RAM, 2GB winchester, 15 colos monitor, egér, magyar billentyűzet kedvező áron eladó. Érdeklődni a 06/30/207-0377 telefonon lehet.

Quadra 840av PC házban, 64 MB RAM, 2 MB VRAM, 4 GB HDD, 350 MB HDD, VGA to MAC átalakító, UTP Ethernet Transceiver (10Mb/s), UTP Ethernet kábel, Printer kábel, Egér, Billentyű eladó. Érdeklődni: 06/20/965-9940. E-mail: lenart_b@compuline.com. 2758, email=sovari@zool.nhms.hu.

Eladó nettó áron: PBook duo 280c (12/500/modem) - 90e, duohoz külső floppy-drive adapterrel - 20e, duohoz minidock - 25e, 2x külső scsi-s cd-rom (tápegység házban) - 10e, nec Silentwriter 95 (2 mb ram, ps2, 8e oldal, pc/mac) - 40e. Sóvári Zsolt, tel: 334-2758, email=sovari@zool.nhms.hu.

Eladó Quadra 650-20e Ft, Centris 650-20e Ft, Power Mac 7600/166. 8500/200, 7300/250, G3 pro, G4, 1710 Apple Vision AV-s, PowerBook alkatrészek. Extended II. -10e Ft, 3 helyes külső SCSI ház. Tel.: 319-0758, 06/20/987-8056.

Eladó Power Macintosh 8100 4GB HD ProTools szoftverrel, DigiDesign 8/8 ki- és bemenettel. Ára: 900e Ft. Tel.: 316-5707 vagy 06/30/212-9562

Eladó PowerBook 150 laptop kis display hibával 2 Mac Classic billentyűzettel, egérrel, együtt 100e Ft, vagy külön megállapodás szerint. LocalTalk-PhoneMac adapterek 1000 Ft/db. Infravörös vezetek nélküli LocalTalk adapterek 3000 Ft/db. Tel.: 06/20/912-6125, e-mail: istvan.kalmanhazi@yoppi.com.

KÓTYAVETYE
A Magyar Macintosh Magazin

Hirdető neve:

Címe:

Telefonszáma:

Hirdetés témája:

Az alábbi előfizetési nyomtatványt célszerű fénymásoló használatával lemásolni, kitölteni és elfaxolni (322-4922, ha a fax makrancoskodik, akkor üzenetet hagyni) vagy a postára bízni, **Almalap - Kereskedelmi Értesítő Kiadó**, 1136 Budapest, Hollán Ernő u. 49. Előfizetését előre is köszönjük!

ELŐFIZETÉSI NYOMTATVÁNY

Igen, szeretném az Almalap - Magyarországi Macintosh Magazin előfizetésének előnyeit élvezni, ezért ezúton előfizetek a lapra példányban.

- A következő 10 számra, 2.500.- Ft (áfa-val), postaköltséggel együtt.
- Az előfizetési díjat postautalványon egyenlítem ki, kérem, küldjenek részemre postautalványt.
- Az előfizetési díjat számla ellenében átutalással egyenlítem ki.

Vállalom, hogy amennyiben nem hosszabbítom meg jelen előfizetésemet, úgy döntésemet az előfizetési periódus lejárta előtt hat héttel írásban közlöm a lap Kiadójával.

Név:

Cég neve:

Postacím:

Telefonszám:

Faxszám:

Bankszámlaszám:

Aláírás, dátum, pecsét:

ALMAVÁSÁR.

DARABRA VAGY REKESZBEN, KÉSZPÉNZÉRT VAGY HITELBE.

MÁRIX '68

APPLE SZÁMÍTÓGÉPEK ÉS KIEGÉSZÍTŐK ÉRTÉKESÍTÉSE, FINANSZÍROZÁSA, SZERVIZE. NYOMDATECHNIKAI ESZKÖZÖK ÉS KELLÉKANYAGOK FORGALMAZÁSA
1131 BUDAPEST, REITTER FERENC U. 132. TELEFON: 237-0634, 237-0635 FAX: 237-0637

Szervizanyagok

USB eszközök

Hálózati
termékek

macserv@mail.datanet.hu

Mac Service

hivatalos Apple
szervíz

Tel./Fax:352-31-20

Apple termékek

Használt gépek

FireWire
eszközök

www.mrmac.hu

mrmac@mail.datanet.hu

Mr. Mac Kft.

hivatalos Apple
vizinteladó

Tel./Fax:352-31-30

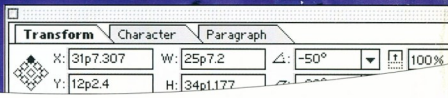
INSPIRÁLÓ.

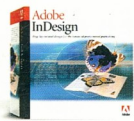
aliquam sicut

Eugent nulla facilis. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit lobortis nisl ut aliquam.

Duis autem vel eum iriure dolor in hendrerit in vulputate velit esse molestie consequat, vel illum dolore eu feugiat nulla facilisis at nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dignissim qui blandit praesent luptatum zzril tellam ullamcorper suscipit lobortis nisl ut nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet magni placerat facer possim assum. Lorem ipsum blandit praesent luptatum zzril dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed diam nonummy nibh euismod tincidunt ut laoreet dolore magna aliquam erat volutpat. Ut wisi enim ad minim veniam, quis nostrud exerci tation ullamcorper suscipit lobortis nisl ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis autem vel eum iriure dolor in hendrerit in vulputate velit esse molestie consequat, vel illum dolore eu feugiat nulla facilisis at vero eros et accumsan et iusto odio dignissim qui blandit praesent luptatum zzril delenit augue dui dolore te feugiat nulla facilisis.

Adobe® InDesign™. Integrált oldaltervezés és design a professzionális kiadványszerkesztéshez.

Bemutatkozik az InDesign. Egy egészen új layout készítő és design program. Együttműködik a többi Adobe programmal és importálja a Photoshop® és az Illustrator® fájlokat, így az egyes alkalmazások közti átjárás gyors és hatékony. Rendkívüli rugalmassággal kezel bonyolult, igényes oldal-elrendezéseket is és segítségével megvalósíthatatlannak tűnő tipográfiai és egalizálási feladatokat is elvégezhetünk. Látványos eredményeket érhetünk el különleges funkciók által, mint például a Bézier-görbékkel a szövegekretékben, képekretékben és betűkben, színátmenetes kiöltésekben; mindent a szöveg, grafika és szín egységes megjelenítésével. Sőt az InDesign képes feldolgozni már meglévő QuarkXPress® fájlokat és természetesen támogatja az Adobe PDF szabványt. Keresse viszonteladóinknál!

Bővebb információért hívja a 392-0700 számot, vagy látogasson el a www.trans-europe.hu oldalra. A Trans-Europe Kft. az Adobe hivatalos magyarországi disztribútora.

© Az Adobe, az Adobe logo, az Illustrator, a Photoshop az Adobe Systems Incorporated bizonyos európai országokban bejegyzett védjegyei. Ezen védjegyeket ® jelöli. Az Adobe InDesign az Adobe Systems Incorporated védjegye. Minden más védjegy, vagy bejegyzett védjegy a jogai rendelkező tulajdonát képezi.